P Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XIII. ŁÓDŹ, PIĄTEK, 15-go MAJA 1936 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 133

Wicemarszałek dr. Byrka—prezesem Banku Polskiego

Nowomianowany prezes naszej instytucji emisyjnej był pierwszym ministrem skarbu

Dr. Byrka jest wybitnym ekonomistą i parlamentarzystą

Warszawa, 14 maja.

(Pat) — Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dzisiaj dekret, mianujący wicemarszałka sejmu,

dr. WŁADYSŁAWA BYRKĘ PREZESEM BANKU POLSKIEGO

W godzinach popołudniowych Pan Prezydent Rzplitej przyjął nowomianowanego prezesa Banku Polskiego, który złożył ślubowanie na ręce Pana Prezydenta.

(B) — Nowomianowany prezes Banku Polski, dr. Wł. Byrka, jest jedną z najbardziej znanych i popularnych w życiu parlamentarnem i gospodarczem postaci. Dr. Byrka był pierwszym ministrem skarbu w niepodległej Polsce, a mianowicie w rządzie Jędrzeja Moraczewskiego, ukonstytuowanym w listopadzie 1918 roku. We wszystkich dotychczasowych sejmach polskich zasiadał dr. Byrka jako poseł, a w trzech ostatnich sejmach był

PRZEWODNICZĄCYM KOMISJI BUDŻETOWEJ.

W sejmie obecnym jest wicemarszałkiem izby, pełniąc równocześnie odpowiedzialne funkcje przewodniczącego komisji budżetowej. W dwuch pierwszych sejmach był dr. Byrka członkiem Str. Ludowego „Piast", z którego wystąpił wkrótce po przewrocie majowym i do sejmu, wybranego w roku 1928, wszedł już z listy BBWR. Ze swych zainteresowań i wykształcenia jest dr. Byrka ekonomistą-finansistą.

Jeszcze przed wojną zajmował on wysokie stanowisko szefa sekcji w austrjackiem ministerstwie finansów w Wiedniu. Ostatnio poświęcił się praktycznemu życiu gospodarczemu na stanowisku dyrektora izby przemysłowo-handlowej we Lwowie, utrzymując stały kontakt z przedstawicielami rządu i przybywając często do Warszawy.

Dyr. Byrka deklarował się dotąd stale jako

ZWOLENNIK NIEWZRUSZALNOSCI ZŁOTEGO.

W swoim czasie zasłynął dr. Byrka jako przeciwnik eksperymentów walutowych b. premjera Wł. Grabskiego, a w latach 1924-25, stał na czele sejmowej opozycji przeciwko rządom Grabskiego.

Na terenie parlamentarnym znany jest dr. Byrka jako jeden z najwnikliwszych i równocześnie najdowcipniejszych mówców. Jako polemista występował on wielokrotnie, dając się poznać równocześnie, jako znakomity znawca spraw ekonomicznych.

Narada w sprawach gospodarczych na Zamku

pod przewodnictwem P. Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 14 maja.

(B) Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem Prezydenta R. P. na Zamku narada w sprawach gospodarczych, w której brali udział gen. Rydz - Śmigły, premier Kościałkowski, wicepremjer inż. Kwiatkowski, minister przemysłu i handlu dr. Górecki, minister rolnictwa Poniatowski i minister opieki społecznej Jaszczołt.

Narada trwała kilka godzin a cały szereg omówionych w toku konferencyj zagadnień ma znaleźć się na porządku obrad poniedziałkowych rady ministrów wyznaczonych na piątek dn. 15 b. m.

Pozatem spodziewają się, iż rada ministrów również w piątek dn. 15 b. m. powziąć ma pewne decyzje polityczno-personalne.

Podniesienie gospodarcze i kulturalne wsi

Rząd zwołuje wielką konferencję

Warszawa, 14 maja.

(PAT) Zgodnie z oświadczeniem p. premjera M. Zyndram-Kościałkowskiego, złożonem w expose sejmowem w lutym r. b., w którem zapowiedział rozpoczęcie zdecydowanej akcji o podniesienie kultury wsi, **rząd organizuje w dniach 27 — 29 maja r. b. konferencję, dotyczącą zagadnień kultury wsi.**

Udział w niej wezmą przedstawiciele rządu oraz działacze samorządu, spółdzielczości, organizacyj gospodarczych, oświatowych i kulturalnych czynnych w środowisku wiejskiem.

Celem tej konferencji będzie omówienie i wytyczenie zasad pracy nad kulturą wsi, ze szczególnem uwzględnieniem spraw organizacyjnych wobec zapowiedzianego rozszerzenia i pogłębienia działalności rządu na tym terenie.

Konferencja obradować będzie w trzech komisjach, odpowiadających zasadniczym zagadnieniom wsi, jakie stanowi gospodarz i warsztat jego pracy, kobieta, ze szczególnem uwzględnieniem jej roli w rodzinie, oraz młodzież z jej usilnem dążeniem do postępu wsi.

Konferencja odbędzie się w prezydjum rady ministrów i jest obliczona na około 250 uczestników.

Bilans Banku Polskiego

Warszawa, 14 maja.

W pierwszej dekadzie maja r. b. **zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,8 miljn. zł. do 381,4 miljn. zł., oraz stan pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się o 0,4 miljn. do 15,6 miljn. zł.** Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 5,5 miljn. zł. do 814,1 miljn. zł., przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 4,9 miljn. zł. do 651,8 miljn. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych obniżył się o 3,2 miljn. do 62,4 miljn. zł., natomiast stan pożyczek zabezpieczonych zastawami wzrósł o 13,6 miljn. do 99,9 miljn. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 4,6 miljn. do 31,1 miljn. zł. Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy wzrostowi: pierwsze o 7,7 miljn. do 235,1 miljn. zł., druga zaś o 0,6 miljn. do 326,0 miljn. zł. Natychmiast płatne zobowiązania Banku wzrosły o 18,2 mil. do 166,6 miljn. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — powiększył się o 0,1 miljn. do 1.010,1 miljn. złotych.

Pokrycie złotem wynosi 34.61 proc. i przekracza normę statutową o bezmała 5 punktów.

Stopa dyskontowa 5 proc., od pożyczek zastawowych 6 proc.

★

Warszawa, 14 maja.

Obieg polskich monet srebrnych i bilonu w dniu 10 maja wynosił ogółem (w tys. zł. — w nawiasach obieg w dniu 30 kwietnia): 394,857 (399,467), w tem polskie monety srebrne 316,298 (320,540), bilon niklowy i bronzowy 78,558 (78,926).

Spisek wśród straży przybocznej Hitlera

Aresztowano 200 szturmowców i osadzono ich w specjalnym obozie

Londyn, 14 maja.

Dzisiejszy „Daily Herald" przynosi sensacyjną wiadomość z Berlina o

WYKRYCIU SPISKU

wśród straży przybocznej Hitlera. — W związku z powyższem,

ARESZTOWANO 200 SZTURMOWCÓW

z kompanji przybocznej Hitlera. Aresztowanych osadzono narazie w specjalnym obozie koncentracyjnym. Hitler polecił przeprowadzić natychmiast reorganizację oddziałów szturmowych w Berlinie. Dowódcą nowego oddziału przybocznego ma być mianowany szef policji berlińskiej.

**

Berlin, 14 maja.

(Pat) — Kanclerz Hitler przyjął dziś przedpołudniem w obecności ministra spraw zagr. von Neuratha, ambasadora W. Brytanji sir Erica Phippsa. Wizyta miała na celu omówienie doręczonego w zeszłym tygodniu rządowi Rzeszy Niemieckiej kwestjonarjusza brytyjskiego.

Londyn, 14 maja.

(PAT) Korespodnent dyplomatyczny „Daily Telegraph" podaje z Genewy pewne szczegóły z wczorajszych obrad mocarstw locarneńskich.

Wedle korespodenta delegat francuski Paul Boncour wystąpił z oskarżeniem wobec Niemiec. **Paul Boncour miał oświadczyć, że posiada sensacyjne informacje o fortyfikacjach, jakie Niemcy rozpoczęli budować od czasu zajęcia Nadrenji. Produkcja cementu wzrosła w Niemczech o 80 procent w miesiącu marcu.** 300 tysięcy tonn cementu miesięcznie zużywa się w Niemczech na nowe fortyfikacje w Nadrenji.

Fortyfikacje te mają być ukończone w ciągu roku. Jak się dowiaduje korespondent, **delegacja francuska doręczyła Edenowi prywatną notę, dotyczącą tych spraw.** Wielka Brytanja — zdaniem korespondenta — formalnie wyraziła swą zgodę na to, aby kwestja lokarneńska dyskutowana była przez radę Ligi, gdy rada zbierze się w dniu 16 czerwca r. b.

Włochy chcą doprowadzić

do porozumienia francusko-niemieckiego

Rzym, 14 maja.

(PAT) Według pogłosek, krążących w kołach faszystowskich, przedmiotem rozmów, jakie przeprowadził min. rolnictwa Rossoni z przedstawicielem kół narodowo-socjalistycznych niemieckich była m. in. sprawa ewentualnego zbliżenia pomiędzy Niemcami i Francją przy współudziale Włoch. Zbliżenie takie, którego celem byłoby uniezależnienie polityki francuskiej od Anglii wzmocniłoby pozycję Włoch w obecnym konflikcie z Wielką Brytanją wynikłym na tle wojny abisyńskiej.

KATASTROFALNE BURZE i POWODZIE

Kazimierz nad Wisłą pod wodą.—Oberwanie się chmury w powiecie kępińskim.—Spustoszenia w Kieleckiem

W Poznań, 14 maja.

(PAT) Obraz spustoszeń, jakie wyrządziła w powiecie kępińskim poniedziałkowa burza, połączona z oberwaniem chmury, gradobiciem i huraganem, **przechodzi wszystko, co pamiętają najstarsi mieszkańcy.**

W Kępnie zalane zostały piwnice domów, szczególnie w niżej położonych dzielnicach. **Kilkanaście wsi zalanych zostało przez ogromne masy wody, które niekiedy dochodziły do 1 mtr. wysokości.**

W wielu miejscach uszkodzone są drogi, na których w tej chwili komunikacja kołowa odbywać sie nie może. **Na linji Kępno — Laski podmyty został tor kolejowy na przestrzeni około 10 kilometrów, tak że musiano wstrzymać komunikację.**

Pasażerów z pociągu osobowego, jadącego z Lasków do Kępna w czasie burzy, musiano przewieźć drezyną kolejową do Kępna.

Pola uległy doszczętnemu zniszczeniu, tak że tegoroczne żniwa zapowiadają się

BARDZIEJ KATASTROFALNIE, ANIŻELI PO KLĘSCE POSUCHY.

Pomiędzy Ignacówkami a Trzecienicami burza zniosła most.

W Dominnie piorun uderzył w gmach szkolny, niszcząc zupełnie dach i urządzenie.

Wysokości strat nie zdołano jeszcze ustalić.

Starostwo powiatowe przystąpiło natychmiast z doraźną pomocą.

Lublin, 14 maja.

Wczoraj o godz. 11 wieczór na przedmieściu w Kazimierzu nad Wisła nastąpiło oberwanie się chmury.

Poziom wody w strumykach Grodasz przepływających przez Kazimierz w jednej chwili podniósł sie od 4 do 5 metrów. Biegnąca ze znaczna siłą woda **zniosła w mieście trzy mosty drewniane, wyrwała drzewa przybrzeżne i słupy elektryczne.** Spowodu przerwania dopływu prądu w mieście zapanowały ciemności.

Koryto rzeki poszerzyło sie o kilka w niektórych miejscach o kilkanaście metrów.

W obrębie miasta jeden dom drewniany został zupełnie zniszczony.

Kilka domów jest podmytych.

Woda zalała niżej położone mieszkania i sklepy. Strat narazie obliczyć nie można, lecz są one bardzo duże.

Po pół godzinie woda opadła, zostawiając wszędzie ślady zniszczenia, stosy drzewa i rozmaitych przedmiotów, zamulając część miasta.

Na miejsce udali się predstawiciele władz, wydając zarządzenia ochronne.

Kielce, 14 maja.

Nad Kielcami i okolicą przeszła niezwykle gwałtowna burza, jakiej **nie pamiętają nawet najstarsi ludzie.**

Wichura, której towarzyszyły grzmoty i pioruny, szalała kilkanaście minut, czyniąc w sadach i ogrodach, oraz zabudowaniach gospodarskich ogromne spustoszenie.

Wichura następnie zamieniła się w ulewny deszcz. Chwilami padał grad. W poszczególnych dzielnicach miasta uszkodzone zostały przewody elektryczne, wskutek czego domy i ulice w tych dzielnicach pozbawione były chwilowo światła.

Z okolicznych wsi kieleckich donoszą, że wichura poczyniła tam ogromne spustoszenia **wywracając stodoły i zrywając dachy domów.** Kilka osób uległo porażeniom od pioruna.

W Kielcach na ulicach zamarł ruch.

Połączenia telefoniczne z Kielcami na kilku linjach uległy zupełnemu zniszczeniu.

Pierwsze procesy o zajścia we Lwowie

Również w Krakowie odbędzie się wkrótce szereg procesów

Lwów, 14 maja.

(Pat) — **W dniu dzisiejszym toczyły się we Lwowie pierwsze procesy przeciwko uczestnikom grabieży sklepów w czasie zajść kwietniowych we Lwowie.**

Aresztowano wówczas na goracym uczynku rabunku przy ul. Grodeckiej szereg osobników, u których znaleziono zrabowane przedmioty.

Dziś zapadły wyroki, których mocą skazani zostali: Balicki na półtora roku, Balicka na 14 mies., Koguł na półtora roku, Wójcik na półora roku, Sawicki na rok i 7 m. i Taratuła na półtora roku więzienia.

Kraków, 14 maja.

Donosiliśmy niedawno, że **wygotowanie aktów oskarżenia w sprawie zajść krakowskich z 23 marca r.b. znajduje się już na ukończeniu.**

Jak się dowiadujemy, **sześć aktów oskarżenia zostało już wygotowanych.** Są to **akta przeciwko osobom oskarżonym o wybijanie szyb w sklepach i w wozach tramwajowych oraz przewrócenie wozu pocztowego i niszczenie cudzego mienia.**

Akta te wpłynęły już do sądu. Niezależnie od tego toczy się **dochodzenie przeciwko około 10 osobom, objętym tym samym oskarżeniem.**

Akt oskarżenia przeciwko osobom, które brały udział w **zajściach pod Barbakanem i gmachem województwa wpłynie do sądu w najbliższych dniach.**

Jak się dowiadujemy, wpłynęły również do prokuratury w Krakowie akta zawierające **wynik dochodzeń w sprawie zajść chrzanowskich.**

Oszuści w roli dyplomatów włoskich

Usiłowali nawiązać kontakt z kołami włoskiemi przy Lidze Narodów

Genewa, 14 maja.

(PAT) Policja genewska aresztowała pewnego osobnika, podającego się za charge d'affaires abisyńskiego w Berlinie.

Znaleziono przy nim fałszywy paszport dyplomatyczny oraz różne pieczątki w celu fałszowania dokumentów urzędowych.

Osobnik ów usiłował **nawiązać kontakt z niektóremi delegacjami i wyższymi urzędnikami.**

Genewa, 14 maja.

(PAT) Poza Bachaouredem, który podawał się za charge d'affaires Abisynji w Berlinie, aresztowano również obywateli francuskich Pimpaud i jego towarzyszkę Simone Catois. Wszyscy troje przybyli z Francji samochodem, **przed stawiając na granicy paszporty dyplomatyczne, wydane przez rząd abisyński.**

Samochód również był oznaczony w sposób, w jaki są znaczone samochody członków korpusu dyplomatycznego. **Przybywszy do Genewy trzej oszuści usiłowali nawiązać stosunki z kołami włoskiemi przy Lidze Narodów.** Policja, przeprowadziwszy dyskretne dochodzenie, aresztowała rzekomego charge d'affaires wraz z jego towarzyszami.

W hotelu, w którym trójka oszustów się zatrzymała, znaleziono 12 wielkich pak, zawierających futra i 55 klg. perfum, pochodzących z kradzieży. Samochód był również skradziony w Paryżu. O aresztowaniu oszustów zawiadomiono władze francuskie.

Sąd gdański akceptuje wyczyny hitlerowców

Gdańsk, 14 maja.

(Pat) Gdański sąd najwyższy wydał dziś wyrok w sprawie skargi socjalistycznych związków zawodowych, złożony w związku z zajęciem przez narodowych socjalistów w Gdańsku w dniu 12 maja 1933 roku lokali i majątku tych związków. — **Sąd najwyższy odrzucił skargę, motywując to tem, że gdańskie socjalistyczne związki zawodowe były filją socjalistycznych związków zawodowych w Berlinie, które na podstawie aktu rewolucyjnego w Niemczech, zostały przejęte przez narodowych socjalistów.** Sąd najwyższy uznał, że fakt ten legalizuje również zajęcie lokali i majątku socjalistów w Wolnem Mieście.

Powyższy wyrok wywołał w kołach opozycji gdańskiej wielkie poruszenie.

Rozwiązanie organizacyj hitlerowskich

Poznań, 14 maja.

(Pat) — Starosta wolsztyński zawiesił w swoim czasie działalność oddziałów „Deutsche Vereinignug" w Rakoniewicach i Tarnowej, oddziału „Stow. społeczność chrześcijańska w Polsce" — w Tarnowej oraz stow. zwykłego, niemieckisgo koła wycieczkowego—„Deutscher Wanderverein" w Wolsztynie oraz z **wszystkimi oddziałami nielegalnie istniejącymi w powiecie za działalność sprzeczną z wymogami statutu.**

W dniu 13 maja r. b. starosta wolsztyński rozwiązał wspomniane organizacje, tak że z dniem tym przestały one istnieć. Równocześnie starosta wolsztyński zawiesił działalność oddziałów „Stow. Społeczność Chrześcijańska w Polsce" w Boruji Kościelnej i Jaromierzu za działalność sprzeczną ze statutem.

Zdarzenia i ludzie

Dzieci pracują ponad siły

Międzynarodowe wysiłki celem zwalczenia nadużyć

Genewa, w maju.

Podczas gdy na całym świecie panuje dzisiaj bezrobocie, miljony młodocianych i dzieci pracuje w okropnych warunkach. Postanowienia berneńskiej konferencji z roku 1905 i 1913 tak samo jak i decyzje waszyngtońskie z 24 listopada 1919 roku zostały wprowadzone w życie zaledwie przez niewielki procent państw, biorących udział w naradach. Do dzisiejszego dnia w Hiszpanji i Portugalji, w większości środkowo i południowo-amerykańskich stanów, w Indjach, Chinach i terytorjach, otaczających Pacyfik, zatrudnianie dzieci jest na porządku dziennym. Można powiedzieć, że w wymienionych wyżej państwach dzieci wykonują pracę niewykwalifikowanych robotników, o ile nie wymaga ona zbyt wielkiego fizycznego wysiłku.

Ponieważ i na półwyspie Bałkańskim zatrudnia się dzieci, często w zamaskowanej formie zarówno w fabrykach jak i w chałupnictwie, w samej Europie, licząc ostrożnie, można ustalić liczbę pracujących młodocianych poniżej lat 14 na 2,5 do 3 miljonów. Praca ta zagraża i szkodzi poważnie zdrowiu dzieci. Odnośne cyfry dla środkowej i południowej Ameryki ustalono mniejwięcej na 2 miljony, dla Indyj na 20 do 25 miljonów dla Azji wschodniej 35 do 40 miljonów.

Trzeba przytem rozróżnić tego rodzaju zajęcia, do których wprawdzie młodzież fizycznie dorosła, które jednak stanowią niebezpieczeństwo pod względem moralnym i pedagogicznym, i takie, które bezpośrednio szkodzą zdrowiu i przerastają siły dzieci. Szczególnie jaskrawym przykładem drugiej kategorji jest praca nieletnich w Chinach. W licznych fabrykach prymitywne maszyny wprowadzane są w ruch przez wielkie koła, dokoła których dzieci muszą biegać bez przerwy i obracać je. Zarobki za tę pracę są niewystarczające, tak że zupełnie zrozumiałą jest niezwykle wysoka ilość wypadków śmiertelnych wśród dzieci. Ale także w krajach europejskich, jak np. w Hiszpanji, dzieci są w ohydny sposób wyzyskiwane. We wielu drukarniach małych pism prowincjonalnych całą pracę wykonuje jeden redaktor, jeden zecer, a posługują się same dzieci. Ponieważ materjał czcionkowy zawiera składniki trujące, bardzo często zdarzają się wypadki zatrucia dzieci ołowiem.

Dzieci często skarżą się na złe traktowanie. Zdarza się też, że rodzice są dłużnikami pracodawców swoich dzieci i w ten sposób spłacają im swój dług — a niejednokrotnie tylko procenty od swoich zobowiązań. Przedsiębiorca ze swojej strony stawia za warunek prawo zupełnego rozporządzania dziećmi, których rzekomo nie może traktować tak samo jak dorosłych robotników. To prawo nie jest niczem innem, jak zapewnieniem sobie możności znęcania się nad dziećmi. Przy pomocy takiego środka, który zostaje użyty brutalnie i bezwzględnie, można oczywiście zmusić dzieci do największego wytężenia sił, przechodzącego wszelkie ludzkie możliwości.

Stosunki te naogół są znane, ale tylko niewiele rządów, zdobyło się, jak np. rząd włoski, na potrzebną energję, aby przeciwdziałać temu nawet wtedy, jeżeli cierpi na tem interes przedsiębiorcy. A cierpi w pierwszym rzędzie dlatego, że praca dorosłych nigdy nawet w przybliżeniu nie może być taka tania, jak praca dzieci. W wypadkach, gdzie jak w Ameryce południowej, rząd tego lub owego stanu zdecydował się wydać zakaz zatrudniania dzieci, wychodziło zawsze najaw, że zainteresowane w niewolnictwie dzieci koła znajdowały w odnośnych parlamentach możliwości przeszkodzenia nowemu prawu. A bez odpowiednich zarządzeń ze strony rządu, egzekutywa nie może skutecznie zwalczać zatrudniania nieletnich!

Sekcja Ligi Narodów, która zajmuje się likwidacją pracy dzieci, przeprowadziła ankietę, mającą ustalić nietylko liczbę zatrudnionych dzieci, ale także w miarę możliwości ujawniającą te wszystkie czynniki, które dotychczas najsilniej przeciwdziałały zniesieniu pracy nieletnich.

Przedewszystkiem zasięgnięto opinji odpowiednich resortów w poszczególnych stanach, które prawie bez wyjątku wypowiedziały się przeciw wciąganiu dzieci do pracy fabrycznej i wykorzystywaniu ich. Następnie postanowiono zwołać nową konferencję, aby sformułować i ująć w międzynarodowe prawo, stosownie do dzisiejszych wymagań, decyzje waszyngtońskie z roku 1919, odnoszące się także do ochrony kobiet i ich pracy. Przypuszczalnie tym razem uda się uzyskać jednolitą rezolucję i podpisanie prawa ochrony dzieci przez wszystkie cywilizowane państwa świata. Wtedy dopiero możliwe będzie zwalczanie okropnego wyzyskiwania nieletnich.

A. G.

Dwaj wicekrólowie

Dwa tygodnie temu wjechał uroczyście do Bombaju, witany z całym ceremonjałem należnym przedstawicielowi cesarza Indyj i króla W. Brytanji, wicekról Indyj, lord Linlithgow.

Parę dni temu wkroczył do Addis-Abeby marszałek Badoglio na czele zwycięskich dywizyj włoskich.. Dekretem królewskim Wiktora Emanuela III mianowany został zdobywca Abisynji wicekrólem podbitego kraju, Etjopja zaś dostała kolonją włoską, częścią nowotworzącego się Imperjum rzymskiego.

Dekrety królewskie podpisane w Rzymie otwierają nową kartę w historji kolonjalnej mocarstw europejskich. Kartę, której pierwszy zaraz wiersz mówi o wielkich aspiracjach i niezbadanych jeszcze planach i zamierzeniach Italji, jako mocarstwa kolonjalnego.

Analogja tytularna, polegająca na udzieleniu marszałkowi Bagodlio tytułu wicekróla Afryki Wschodniej, którego władzy podlegać będzie Etjopja, Erytrea i Somali, nie wyczerpuje ani trochę treści właściwej, rzeczywistej tego posunięcia Mussoliniego. Badoglio jeszcze nie jest w Afryce tem, czem jest wicekról Indyj w Azji, ale już dzisiaj widać jaką rolę przeznacza wielkorządcy nowozdobytego kraju rząd Duce.

Badoglio jest najlepsym strategiem w armji włoskiej. Po spełnieniu swej roli w wojnie z Abisynją mógłby wrócić do kraju, gdzie pełni odpowiedzialną rolę szefa sztabu głównego. A jednak pozostaje teraz na długo w Afryce, łącząc na swem nowem stanowisku funkcje zarządcy cywilnego Etjopji z funkcjami naczelnego wodza armji okupacyjnej, o której niewiadomo jeszcze, kiedy i w jakim stopniu będzie zmniejszona.

Możnaby wnioskować stąd a priori, iż nowy wicekról, pierwszy wielkorządca z takim tytułem i prerogatywami na Czarnym lądzie, będzie miał duże zadania natury wojskowej do spełnienia na powierzonych sobie terenach. Abisynja zajmuje kluczową pozycje w stosunku do całej doliny Nilu, t. j. Egiptu i Sudanu, tworzy naturalną, górską twierdzę z której można panować i planować ofenzywę we wszystkich kierunkach, zarówno wgłąb lądu afrykańskiego, jak i na wschód, w stronę morza Czerwonego i oceanu Indyjskiego.

Przy niewątpliwych zdolnościach wojskowych Abisyńczyków, stworzenie dużej, bitnej, współcześnie wyposażonej armji krajowej przez rząd italski nie jest rzeczą niemożliwą: dowodem dywizje askarysów somalijskich i erytrejskich. A że Libja i Cyrenajka od północo-zachodu tworzą drugie kleszcze italskie, ujmujące Egipt w swe uściski, przeto marzeniom cezarystyczno-kolonjalnym otwierają się perspektywy aż nadto nęcące i bezkresne.

Wicekról w Addis Abebie ma i mieć będzie dużo twardych orzechów do zgryzenia zanim zmontuje dla Duce nowe cesarstwo afrykańskie na wzór Indyj brytyjskich. Wicekról w Delhi indyjskiem ma już pozycje gotowe, zadania jego są raczej natury polityczno-dyplomatycznej. Cele jednak i działalność obu wicekrólów tego w Delhi i tego w Addis Abebie, różnią się zasadniczo. Lord Linlithgow, jak i imperjum brytyjskie, znajduje się w tej chwili w defenzywie, umacnia tylko obronę tego, co Anglja posiada. Marszałek Badoglio zdobywca z woli Duce, znajduje się w ofenzywie, ma w Etjopji przygotować nietylko placówkę administracyjno-kolonjalną, ale i bramę wypadową do przyszłych ataków i zejścia na równiny Afryki centralnej i północno-wschodniej.

Rozgrywka między starem a nowem imperjum kolonjalnem przyjdzie dopiero. Tym, który ma przygotować teren i środki do tej rozgrywki jest po stronie italskiej marszałek wicekról Badoglio.

E. R.

Londyn, 14 maja.

(Pat) — Korespondent dyplomatyczny agencji Reutera donosi, że w Londynie rozpoczęły się wstępne rokowania angielsko-sowieckie w sprawie traktatu morskiego, którego podstawą mają się stać zasady traktatu morskiego trzech mocarstw w Londynie.

Rekonstrukcja rządu austrjackiego

Zwolennik faszyzmu, ks. Starhemberg, usunięty z gabinetu

Wiedeń wyzwala się spod wpływów Rzymu

Wiedeń, 14 maja.

(PAT). Wiedeńskie biuro korespondencyjne ogłasza następujący komunikat:

Kanclerz Schuschnigg wręczył prezydentowi związkowemu dymisję rządu. Prezydent powierzył mu misję utworzenia nowego rządu, którego skład jest następujący: kanclerz a równocześnie minister spraw zagranicznych i minister obrony krajowej — Schuschnigg, wicekanclerz i minister spraw wewnętrznych — Baar-Baarenfels.

Paryż, 14 maja.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Wiednia, że rekonstrukcja gabinetu austrjackiego dokonana **została pod znakiem zatargu między Schuschniggiem a Starhembergiem.** Nazajutrz po niedzielnej niesubordynacji Heimwehry kanclerz w sposób przyjazny zwrócił się do Starhemberga, by przywrócił w Heimwehrze dyscyplinę. Wczoraj jeszcze program kanclerza ograniczał się do przegrupowania tek drugorzędnych i do reorganizacji Frontu Patrjotycznego. Gdy ks. Starhemberg, niewątpliwie w celu zrekompensowania w oczach Heimwehry głośnym czynem ustępstw, na które musiał się zgodzić wobec kanclerza, wystosował do Mussoliniego, **bez porozumienia się z Kanclerzem, depeszę obraźliwą dla demokracji,** Schuschnigg był bardzo niemile zaskoczony tym nowym wybrykiem. Wieczorem ujawnił chęć objęcia taki spraw zagranicznych, aby rozwiać przykre wrażenie, spowodowane tą nie na czasie depeszą Starhemberga i pozbawić wicekanclerza kierownictwa Frontu Patrjotycznego w celu uspokojenia opinji kraju, **zaalarmowanego posunięciem faszystowskiem, jakiem była niewątpliwie depesza Starhemberga.**

Stało się więc tak, że Schuschnigg wziął górę nad Starhembergiem i że idea koncentracji, której kanclerz jest apostołem zatriumfowała nad ideą faszyzmu totalnego. Austrja przechodzi odtąd od duumwiratu i nieuniknionych w związku z tym reżimem tarć ustroju, w którym **główne resorty skoncentrowane zostały w jednem ręku — Schuschnigga.** Program kanclerza, odrzucający wyłączność, ma na celu złączenie wszystkich obywateli austrjackich, bez względu na zabarwienie polityczne w służbie niepodległości Austrji.

Londyn, 14 maja.

(PAT) Agencja Reutera donosi z Wiednia, że ks. Starhemberg wyjeżdża dziś wieczorem do Rzymu. Jak twierdzą, los Heimwehry zależy od rozmów, które Starhemberg ma przeprowadzić z Mussolinim.

Paryż, 14 maja.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Londynu: Kryzys austrjacki spowodował w Londynie pewne zaniepokojenie. Uważają, iż świadczy on o życzeniu kanclerza **usunięcia się w pewnym stopniu z pod opieki rzymskiej, chociaż depesza Schuschnigga do Mussoliniego wskazuje, iż wcale nie chodzi o zerwanie.** Interpretacja ta jest zadawalająca dla nastrojonej lewicowo opinji publicznej brytyjskiej, której przedstawiciele mówią o zmniejszeniu się wpływów włoskich w Europie Środkowej. Koła umiarkowane i konserwatywne obawiają się jednakże, by usunięcie szefa Heimwehry nie osłabiło rządu austrjackiego w stosunku do Berlina. Stąd pochodzi pewne zaniepokojenie kół dyplomatycznych angielskich.

Komuniści nie wejdą do rządu francuskiego

Blum już konferuje z kandydatami na ministrów

Paryż, 14 maja.

(Pat) — Partja komunistyczna odrzuciła propozycję socjalistów, dotyczącą udziału komunistów w rządzie.

Paryz, 14 maja.

(Pat) — „Paris Soir" zapowiada, iż Leon Blum wygłosi jutro na śniadaniu w American Club przemówienie, w którem wyłoży swe poglądy na zagadnienie polityki zagranicznej.

Paryż, 14 maja.

(Pat) — W położeniu wewnętrzno-politycznem nie zaszły dziś żadne zmiany poza urzędową odpowiedzią partji komunistycznej, że do rządu nie wejdzie. **Odpowiedzi takiej spodziewano się a więc nie wpływa ona na zmianę położenia, które wygląda od dnia 3 maja w sposób nieco groteskowy.** Gabinet, sprawujący funkcje uważany jest właściwie przez wszystkich za rząd nie posiadający już mandatu społeczeństwa i przywódca nowej, najliczniejszej grupy w izbie deputowanych Blum gra obok obecnego premjera Sarraut rolę jak gdyby nieoficjalnego szefa rządu. Poza audjencją u prezydenta republiki i poza konferencjami z premjerem Sarraut, p. Blum przeprowadza konferencje z poszczególnymi ministrami obecnego gabinetu, **dyskutuje o sytuacji międzynarodowej z min. Paul-Boncourem, wyjeżdżającym jako delegat Francji do Genewy, przyjmuje ambasadorów francukich, akredytowanych zagranicą, a nawet gubernatorów poszczególnych kolonij.** Ta zagmatwana sytuacja odbija się przedewszystkiem na aktywności w polityce zagranicznej. Organ socjalistyczny „Populaire" w komentarzach do wyników genewskich, podkreśla jako rzecz jedną z najważniejszych, że min. Paul Boncour miał istotnie w Genewie sytuację niezwykle trudną, ponieważ rząd, do którego napewno będzie również należał, nie może mu jeszcze dawać żadnych wiążących instrukcyj, a nawet niema sprecyzowanej linji, albowiem pomiędzy przyszłemi stronnictwami rządowemi nie doszło jeszcze do wymiany poglądów na ten temat. W tej sytuacji prasa, nawet prawicowa nie atakuje min. Paul Boncoura, konstatując tylko dość melancholijnie, że jedyną rzeczą, jaką w sprawie Nadrenji Francja w Genewie mogła obecnie osiągnąć w tak trudnej sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej francuskiej jest, iż zabezpieczyła sobie, że w każdej chwili będzie mogła przedłożyć ponownie sprawę Nadrenji radzie Ligi.

Komisja obrotu towarowego

została powołana do życia

Warszawa, 14 maja.

(Pat) — Dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja r. b. w sprawie **kontroli obrotu towarowego z zagranicą i w. m. Gdańskiem została powołana do życia komisja obrotu towarowego.**

Komisja obrotu towarowego składa się z przewodniczącego i jego zastępcy, wyznaczonego przez min. Przem. i Handlu z jednego członka i dwuch jego zastępców, wyznaczonych przez min. skarbu oraz jednego członka i jego zastępcy, wyznaczonych przez ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Ministrowie Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych określą w drodze rozporządzeń przypadki, w których **obrót towarowy z zagranicą i w. m. Gdańskiem będzie uzależniony od uzyskania zaświadczenia komisji obrotu towarowego.**

Komisja obrotu towarowego w ramach swoich uprawnień, decyduje ostatecznie na podstawie swobodnego uznania bez obowiązku podawania powodów.

Przez ministra Przem. i Handlu powołany został na przewodniczącego komisji p. wiceminister Mieczysław Sokołowski, na jego zastępcę naczelnik wydziału w M. P. i H. p. Alfred Siebeneichen, przez min. Rolnictwa dyr. dep. dr. Rose oraz jako zastępca dr. Czesław Pilch. Minister Skarbu powołał na członka komisji dyrektora departamentu p. Baczyńskiego.

Marsz. Piłsudska

powróciła do Warszawy

Warszawa, 14 maja.

(Pat) — Dziś, o godz. 21.28 powróciła z Wilna pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska z córkami.

Na Dworcu Wschodnim Panią Marszałkową Al. Piłsudską powitał p. premjer M. Zyndram-Kościałkowski, minister spraw wewnętrznych Wł. Raczkiewicz, minister komunikacji J. Ulrych i podsekretarz stanu w ministerstwie komunikacji Piasecki.

Czy politechnika będzie otwarta

Zatarg z prof. Jabłczyńskim na Uniwersytecie

Warszawa, 14 maja.

(B) Dziś w ciągu kilku godzin obradował senat politechniki warszawskiej i wysłuchał sprawozdania specjalnej komisji śledczej, powołanej do zbadania znanych krwawych zajść z przed kilku tygodni, które doprowazdiły do zamknięcia politechniki.

W ciągu dnia dzisiejszego należy się spodziewać wydania wyroku przez komisję dyscyplinarną na niektórych uczestników zajść. Wyroki będą wydane na podstawie danych, zebranych przez specjalną komisję śledczą. Jutro odbyć się ma ponowne posiedzenie senatu politechniki warszawskiej, na którem zapaść ma decyzja o terminie ewentualnego otwarcia uczelni.

***

Wczoraj studenci wydziału matematyczno-przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego, zwrócili się ponownie do dziekana wydziału chemji prof. Stefana Mazurkiewicza, prosząc o jaknajrychlejsze wyjaśnienie zatargu pomiędzy przedstawicielami młodzieży, a profesorem Jabłczyńskim, w sprawie zawieszenia krzyża w jego pracowni. W czterech audytorjach studenci zorganizowali wczoraj manifestacje przeciwko prof. Jabłczyńskiemu.

Również na SGGW. doszło wczoraj do zajść, podczas których pobito kilku żydów.

Min. Beck wraca do Warszawy

Warszawa, 14 maja.

(B) Spowodu wcześniejszego aniżeli przewidywano zakończenia sesji genewskiej, przybywa min. Beck do Warszawy jutro. Do Belgradu z wizytą do rządu jugosłowiańskiego wyjedzie prawdopodobnie około 24 b. m.

Paryż, 14 maja.

(PAT) Stała komisja administracyjna partji socjalistycznej S. F. I. O., na posiedzeniu wczorajszem postanowiła uwzględnić propozycję Sportowej Federacji Pracy, **by Francja nie brała udziału w olimpjadzie berlińskiej.**

Czy blokada Włoch?

Najbliższe trzy miesiące będą przełomowe — oświadczył premjer Anglji

Londyn, 14 maja.

(PAT) Premjer Baldwin wygłosił dziś popołudniu na dorocznej konferencji konserwatywnej organizacji kobiecej przemówienie, którego w pewnych kołach oczekiwano z zaciekawieniem, przewidywano bowiem, że premjer Baldwin skorzysta z okazji, aby rozprawić się ze swymi krytykami. Te przypuszczenia jednak nie sprawdziły się.

Premjer Baldwin podkreślił, że cel, jaki wytknięty jest w pakcie Ligi Narodów, w dalszym ciągu pozostaje drogowskazem dla polityki zagranicznej W. Brytanji. Premjer wyraził życzenie, aby cele te okazały się również drogowskazami polityki zagranicznej innych państw, członków Ligi. Przemówienie premjera Baldwina cechowała znaczna **doza sceptycyzmu w stosunku do tych członków Ligi Narodów, którzy — jak zarzucał im, premjer Baldwin — niedość energicznie przyczyniają się do zbiorowego współdziałania.** Premjer Baldwin wysunął zagadnienie ewentualnych zmian w pakcie Ligi Narodów, jako aktualne zadanie, mające prowadzić do przyciągnięcia do Ligi tych mocarstw, które dotychczas nie należeli do Ligi Narodów. Premjer Baldwin podkreślił dążenie do uniwersalności Ligi. **Aczkolwiek w przemówieniu Baldwina przebijał żal, że akcja zbiorowa Ligi Narodów nie odniosła w kwestji konfliktu włosko-abisyńskiego należytego skutku, to jednak podkreślił on, że z tego nie wynika bynajmniej, że Liga straciła rację istnienia.** Przeciwnie, premjer brytyjski wskazywał na konieczność trwania przy Lidze i **podjęcia wysiłków zreformowania jej w toku wrześniowego zgromadzenia Ligi**, tak, aby na przyszłość akcja jej mogła być bardziej skuteczną.

Premjer Baldwin podkreślił, że bynajmniej nie ma zamiaru przyjmować na siebie winy za to, co się stało. **W. Brytanja uczyniła — jego zdaniem — daleko więcej, niż ktokolwiek inny. Najbliższe dwa, lub 3 miesiące będą, zdaniem szefa rządu brytyjskiego przełomowe i nie należy w tym czasie ignorować doświadczeń z ubiegłych miesięcy.** Polityka zagraniczna rządu brytyjskiego — zdaniem premjera — ma dwa główne cele:

Pierwszy — to bezpieczeństwo obszaru W. Brytanji i całego imperjum brytyjskiego. Bezpieczeństwo obszaru — zaznaczył Baldwin — rozumie się w czasach obecnych, jako bezpieczeństwo całej ludności.

Drugi cel — to pokój światowy i europejski. Bez całkowitej pewności osiągnięcia pierwszego celu niemożliwe jest osiągnięcie drugiego — podkreślił premjer — **uzasadniając konieczność szeroko zakrojonych zbrojeń.** Mówca zaznaczył, że **sankcje gospodarcze nie mogą same przez się być skuteczne, jeżeli państwa zainteresowane nie są zdecydowane na podjęcie ryzyka wojny.** Premjer kategorycznie odrzucił wszelkie **pogłoski o rzekomym programie izolacji W. Brytanji, oświadczając, że szkoda nawet czasu na omawianie tego.** Nowem zagadnieniem chwili obecnej jest, czy Europa gotowa jest do odegrania swej roli w systemie zbiorowego bezpieczeństwa. Niema mowy o ograniczonej odpowiedzialności. Odpowiedzialność musi być całkowita dla wszystkich. W systemie zbiorowego bezpieczeństwa niema miejsca dla cichych wspólników.

„Negus panującym państwa niezależnego"

Anglja nie ograniczy jego działalności politycznej, ani dyplomatycznej

Londyn, 14 maja.

(PAT) W Izbie Gmin zapytał dziś Henderson (junior) Labour Party, **czy negus opuścił Abisynję na skutek rad** udzielonych przez Francję i W. Brytanję. Simon odpowiedział, że niema żadnych podstaw do przypuszczenia, że Francja udzielała takich rad. Również niezgodnem z prawdą jest przypisywanie posłowi W. Brytanji, że wywierał w tym kierunku presję.

Henderson pozatem zapytał, czy zdaniem rządu wyjazd Negusa oznacza abdykację i czy **nie stoi to na przeszkodzie w uznawaniu go za panującego państwa niezależnego. Simon odpowiedział krótko: nie.**

Mander (liberał) zapytał, czy to na prośbę rządu francuskiego proszono cesarza, aby przed opuszczeniem Dżibuti oświadczył, iż swoją działalność zagranicą ograniczy do pewnych ram, czy też nastąpiło to na prośbę rządu brytyjskiego? Dalej pytał Mander, **czy obietnica cesarza co do nieuczestniczenia w akcji zbrojnej obowiązuje go do zrezygnowania z akcji dyplomatycznej i politycznej?**

Min. Simon na pytania te odpowiedział: Rząd francuski nie czynił żadnych kroków w sprawie sposobu zachowania się cesarza Abisynji podczas pobytu na terytorjum mandatowem brytyjskiem. Premjer Baldwin ustalił wyraźnie w ubiegły wtorek, że nie było nigdy mowy o żadnych zobowiązaniach formalnych ze strony Negusa, jako conditio sine yua non wyjazdu do Palestyny.

Miss Rathbone (niezależna) i Mander (liberał) pytają, czy obywatele brytyjscy ściśle wykonywują sankcje i czy inne państwa Ligi Narodów **stosują sankcje** a także **czy w Lidze Narodów mówi się**

O MOŻLIWOŚCI BLOKADY WŁOCH.

Simon odpowiedział: Rząd brytyjski stosuje wiernie sankcje i ma nadzieję, że i inni członkowie Ligi czynią to samo. **Co się tyczy blokady, to ani komitet koordynacyjny ani komitet 18-tu na ten temat jeszcze nie dyskutowały.**

Tworzenie imperjum faszystowskiego

Posłowie włoscy w czarnych koszulach akceptują aneksję Abisynji

Rzym, 14 maja.

(Pat) — Dziś zebrała się nadzwyczaj na sesja parlamentu celem dokonania ratyfikacji dekretów **w sprawie aneksji Abisynji i utworzenia imperjum faszystowskiego.** Wszyscy deputowani oraz publiczność, przybyli w czarnych koszulach i śpiewali hymny faszystowskie w oczekiwaniu przybycia Mussoliniego. W loży dyplomatycznej zauważono ambasadorów: niemieckiego i japońskiego oraz posła austrjackiego. **Mussolini wygłosił formułę, w której przedstawił izbie pierwszy dekret o powstaniu imperjum.** Przewodniczący odczytał niezwłocznie dekret wśród oklasków zgromadzonych i niezwłocznie wyznaczył komisję, której powierzył przygotowanie sprawozdania w sprawie tego dekretu.

Sytuacja walutowa zagranicą

Warszawa, 14 maja.

(Pat) — W dniu dzisiejszym na giełdach walutowych dało się zauważyć w większych rozmiarach odprężenie, jakie począł objawiać frank francuski od początku bież. tygodnia. Jako zjawisko b. ciekawe zasługuje na podkreślenie, że w Paryżu dewiza na Brukselę spadła dziś po raz pierwszy od dłuższego okresu czasu wyraźnie poniżej górnego punktu złota. W związku z tem, złoto przestało odpływać z Banku Francji do Belgji, tak, jak to ma już miejsce w stosunku do N. Jorku. Relacja franka francuskiego w stosunku do funta szterlinga doznała również poprawy, jednakże należy zauważyć, że waluta angielska notowana jest w Paryżu w dalszym ciągu na wysokim poziomie.

Dewizę na N. Jork notowano dziś w Londynie 4.96 11/16 wobec 4,97 7/16 wczoraj, w Zurychu 3,08 5/8 wobec 3,09 3/8, w Paryżu przy otwarciu 15,16¼ wobec 15,17¾ przy wczorajszem zamknięciu.

Dewizę na Londyn notowano w Zurychu 15,33¼ wobec 15,39 i pół wczoraj w Paryżu przy otwarciu 75,28 wobec 75,46, przy wczorajszem zamknięciu.

Dewizę na Brukselę notowano dziś w Londynie 29,33 i pół wobec 29,34 i pół wczoraj, w Zurychu 52,27 i pół wobec 52,45, w Paryżu przy otwarciu 255,34 wobec 257,0.

Krwawy trójkąt na wsi

Żona i jej kochanek zamordowali męża. — Pies wykrył zwłoki

Urząd wojewódzki w Łodzi został zawiadomiony o potwornej zbrodni, wyrosłej na prawdziwie chłopskich namiętnościach, ujawnionej w dniu wczorajszym we wsi Augustynów.

Jeszcze 7 b. m. **znikł bez wieści 45-letni Jakób Nawrocki,** ubogi gospodarz znany z tego, że źle bardzo żył ze swą żoną, 38-letnią Walerją.

Ludzie we wsi wiedzieli, że Nawrocka **spotyka się z 27-letnim Leonem Siwikiem**, parobkiem, którego już kilkakrotnie wypędzał ze swojej zagrody Nawrocki. Podejrzenia padły tedy odrazu przeciwko Siwikowi i Nawrockiej, ale niczego dowieść im nie było można; zresztą po Nawrockim ślad wszelki zaginął.

Dopiero wczoraj w lesie **pies wywęszył i częściowo odkopał zwłoki Nawrockiego. Denat miał poderżnięte gardło brzytwą i został zakopany przez swych morderców jak stał — przypuszczalnie, gdy żył jeszcze.**

Siwika i Nawrocką zatrzymano do dyspozycji władz sądowych. Oboje przyznali się, że **wywiedli pod pozorem rozmowy Nawrockiego do lasu i tam Nawrocka zarżnęła męża, a kochanek był jej pomocny.**

Wicemin. Roman z dniem 15 b. m. obejmuje swe obowiązki

Warszawa, 14 maja.

(B) Nowomianowany wiceminister spraw zagranicznych p. Antoni Roman przybywa jutro do Warszawy i z dn. 15 b. m. obejmuje nowe swe obowiązki.

Posłem polskim w Sztokholmie na miejsce p. Romana mianowany będzie p. Gustaw Potworowski, zastępca naczelnika wydziału organizacji międzynarodowych w ministerstwie spraw zagranicznych.

12 banków i 16 agentur dewizowych

Warszawa, 14 maja.

(Pat) — W nr. 113 „Monitora Polskiego" z dnia 14 b. m. ukazały się obwieszczenia ministra skarbu o przyznaniu 12-tu przedsiębiorstwom bankowym praw banków dewizowych oraz ustalające dla 16-tu placówek charakter agentur dewizowych, uprawnionych do handlu zagranicznemi środkami płatniczemi

Dr. Ostrowski—prezydentem Lwowa

Lwów, 14 maja.

(Pat) — Dziś wieczorem rada miejska dokonała wyboru prezydenta miasta Lwowa na miejsce, opróżnione przez p. W. Drojanowskiego. Wysunięto jedną kandydaturę, mianowicie dotychczasowego wiceprezydenta miasta, posła dr. Stanisława Ostrowskiego, który został wybrany 44 głosami na 67 obecnych radnych (ogólny skład rady miejskiej wynosi 72 radnych).

Białogród, 14 maja.

(PAT) Dziś rano przybył do Białogrodu marszałek Franchet d'Esperey, wojewoda armji jugosłowiańskiej i obywatel honorowy miasta Białogrodu.

Wyścigi konne w Rudzie Pabjanickiej

Dowiadujemy się, że w Rudzie Pabjanickiej Towarzystwo Zachęty dla Hodowli Koni rozpoczęło w przyspieszonem tempie przygotowania olbrzymiego toru wyścigowego i stajen do nadchodzącego sezonu wyścigów konnych. W dniach najbliższych szereg poważnych hodowców zarezerwuje stajnie dla swoich koni.

Poza stajniami krajowemi, przewidywane są również w tym roku zgłoszenia stajen zagranicznych. Został już ustalony ścisły termin rozpoczęcia wyścigów konnych w Rudzie Pabjanickiej, a mianowicie rozpoczną się one nieodwołalnie w dn. 1 sierpnia.

Z dziejów Łodzi

Dnia 15-go maja 1900 roku powstałe w styczniu tego roku konsorcjum, przystępuje do budowy linji kolejek dojazdowych Łódź — Zgierz i Łódź — Pabjanice. Kolejki uruchomiono w 1901 roku. W latach następnych rozbudowano linję w kierunku Rudy Pabjanickiej (1911 r.), Konstantynowa (1911), Aleksandrowa (1909 r.), Tuszyna (1915 r.), Lutomierska (1929). W początkach kolejki dojazdowe przewiozły (1902 r.) 5 tys. pasażerów rocznie, dzisiaj (dane za 1935 r.) przewożą: 15.273.402 rocznie.

Maj **15** Piątek

Dziś Zofji W. M.
Jutro Jana Niepomucyna

—:—

Wschód słońca	3.45
Zachód słońca	19.20
Wschód księżyca	1.17
Zachód księżyca	12.52
Długość dnia	15'13
Przybyło dnia	7.49

Drobne wiadomości

POWÓDŹ W DORZECZU WARTY na terenie województwa łódzkiego trwa w dalszym ciągu, aczkolwiek uwidoczniła się poprawa, gdyż wody opadają. Poszkodowanych jest 350 osób. Na drodze Rożenna — Dzięcioły zerwany został most drewniany; na drodze Chudoba—Rożenna zerwany został most betonowy. Pozatem woda zamuliła 400 hektarów łąk i kilkadziesiąt hektarów ziemi ornej, niszcząc zboże.

***

ZEZWOLENIA NA WYPIEK W NIEDZIELĘ domagają się piekarze. Ponieważ niedziela jest dniem wypoczynku świątecznego, w memorjale swym proszą oni o zezwolenie na pracę nie w ciągu całego dnia, lecz od godz. 6-ej po poł., aby móc dostarczyć świeże pieczywo w odpowiedniej ilości na poniedziałek rano. Przerwa w pracy dotychczas jest od godz. 24-ej w sobotę, do 24-ej w niedzielę. Piekarze zaś żądają przerwy od godz. 6-ej wiecz. w sobotę do 6-ej wieczorem w niedzielę.

***

DELEGACJA WYDZIAŁU TECHNICZNEGO zarządu miejskiego udaje się na zjazd, zainicjowany przez związek miast do Lwowa, w sprawie organizacji nadzoru budowlanego i wykonywania prawa budowlanego w największych miastach Polski. Na zjazd wyjeżdżają: nacz. inż. Rybołowicz, inż. Kopeć, inż. Kwapiszewski i mgr. Michalak. Zjazd zwołany został w związku z dużym ruchem budowlanym w sezonie bieżącym.

***

DZIŚ, W PIĄTEK, 15-go b. m. stawić się winni do przeglądu wojskowego: na komisję poborową Nr. 1 (Pierackiego 18) poborowi rocznika 1915, zamieszkali na terenie III-go komisarjatu, o nazwiskach na litery R, T, — na komisję poborową Nr. 2 (Piotrkowska 157) poborowi rocznika 1915, zamieszkali na terenie IV komisarjatu, o nazwiskach na litery: T, U, W, Z, i zamieszkali na terenie VI-go komisarjatu o nazwiskach na litery: A, B, C, D, E, F.

Wieś Pszczółki dziękuje p. wojewodzie

W dniu 14 bm. zgłosiła się do Urzędu Wojewódzkiego delegacja mieszkańców wsi Pszczółki w osobach członka wydziału powiatowego łaskiego p. Sawickiego: sekr. gminy Wygiełzów—Zawadowskiego oraz rolników pp. Kowalczyka, Waszczenka i Kędzierskiego z podziękowaniem dla pana wojewody Hauke-Nowaka za pomoc okazaną pogorzelcom po pożarze, jaki dotknął wspomnianą wieś przed kilku miesiącami.

Hemofilja uleczalna
dzięki odkryciu lekarza polskiego

Jak donosi prasa lwowska lekarz z miejscowości Rudki, dr. Teicher, wynalazł środek przeciwko hemofilji. (Hemofilja jest chorobą krwi i polega na tem, że przy krwotoku krew nie krzepnie, przez co nie można krwotoku zahamować).

O środku tym dowiedział się b. król hiszpański, Alfons XIII i zwrócił się do odkrywcy z prośbą o przesłanie mu tego środka dla jego syna, chorującego, jak wiadomo, na hemofilje.

Wyjazd na urlop na koszt ZUS
Każdy pracownik umysłowy może ubiegać się o urlop wypoczynkowy lub zdrowotny

Jak się dowiadujemy, zakład ubezpieczeń społecznych postanowił rozszerzyć ramy lecznictwa zapobiegawczego i wysyłać będzie na urlopy wypoczynkowo-lecznicze znacznie większą liczbę pracowników umysłowych, aniżeli dotychczas. Ubiegać się mogą o wysłanie na urlop na koszt ZUS. **wszyscy bez wyjątku pracownicy umysłowi, niezależnie od wyoskości pobieranego wynagrodzenia.**

Ponieważ sprawa ta obecnie, w przededniu okresu urlopowego, musi interesować szerokie rzesze pracowników umysłowych, zasięgnęliśmy szczegółowych informacyj.

A więc ubezpieczeni na wypadek choroby, starać się mogą o przyznanie urlopu zdrowotnego **na podstawie opinji lekarza domowego.** Gdy lekarz domowy nie stwierdzi konieczności takiego urlopu, pracownik może sam zgłosić odpowiedni wniosek do ubezpieczalni, ale w tym wypadku **ponosi koszty badania lekarskiego.** Natomiast pracownicy, którzy z racji wyższych zarobków wyłączeni są z ubezpieczenia na wypadek choroby, a ubezpieczeni są tylko na wypadek braku pracy i na starość, odrazu **sami składają wniosek o przyznanie im urlopu zdrowotnego, przyczem ponoszą koszty badania lekarskiego t. j. 10 złotych.** Wnioski w tej sprawie, w formie podań, należy wnosić do wydziału świadczeń emerytalnych pracowników umysłowych w ubezpieczalni społecznej.

Wnioski te mogą być zgłaszane przez zainteresowanych pracowników umysłowych zasadniczo w ciągu całego roku, nie później jednak **niż na 2 miesiące przed okresem, w którym pracownik chce wyjechać.** Czyli że obecnie nprz. w maju można starać się o przyznanie urlopu zdrowotnego na miesiąc sierpień.

Wszystkie wnioski o przyznanie urlopu zdrowotnego będą rozpatrywane **przez komisję lekarską ubezpieczalni społecznej.** — Zainteresowany zostaje skierowany do lekarza, który decyduje o konieczności wyjazdu i wiedy komisja przyznaje **urlop zdrowotny.**

Przy kwalifikowaniu, komisja kierować się będzie w pierwszym rzędzie tem, **czy odmowa udzielenia urlopu zdrowotnego nie pociągnie za sobą utraty zdolności do pracy.** Ostateczną decyzję podejmuje naczelny lekarz ubezpieczalni.

Dopłaty, jakie obciążają pracowników, korzystających z tych urlopów, są minimalne. Samotni, zarabiający ponad 200 zł. oraz utrzymujący rodzinę i zarabiający powyżej 300 zł. opłacają tylko **koszty podróży i taksę klimatyczną w danej miejscowości.** Samotni, zarabiający od 300 do 400 zł. — dopłacają 2 zł. dziennie, od 400 do 500 zł. — 3 zł. dziennie, ponad 500 zł. — zł. 4.50 dziennie. Posiadający rodzinę, zarabiający od 300 do 400 zł. dopłacają 1 zł. dzienie, od 400 do 500 zł. — zł. 1.50 dziennie, a zarabiający powyżej 500 zł. — 3 zł. dziennie.

Dokąd można wyjechać, otrzymując urlop zdrowotny? Pracownicy umysłowi mogą sobie dowolnie wybierać: **Iwonicz pensjonat „Excelsior", Krynica, pensjonat „Lwigród", Truskawiec, pensjonat „Grażyna", Busk i Inowrocław.** Pracownicy, którzy zagrożeni są chorobą płuc, mogą wyjechać do **Bystrej, Zakopanego Michalina i Obornik pod Warszawą.**

Urlop zdrowotny wyznacza się na okres conajmniej 4-tygodniowy, a dla płucno-chorych na okres conajmniej 6-tygodniowy. (x)

Dzień Matki—24 maja
Program uroczystego obchodu w Łodzi

Corocznie obchodzona jest we wszystkich miastach Polski, podobnie jak w 50 innych państwach świata, najmilsza uroczystość, znana pod nazwą „Dnia Matki". Jest to hołd składany przez młodzież i społeczeństwo dorosłe — Matce. Zainicjowały tę uroczystość w roku 1910 Stany Zjednoczone — z Ameryki przedostała się ona do Europy i zyskała prawo obywatelstwa we wszystkich niemal krajach.

W Polsce „Dzień Matki" obchodzony jest od roku 1924 z inicjatywy Polskiego Czerwonego Krzyża. W tym dniu młodzież stara się okazać swym matkom jak najwięcej miłości i uczucia.

Szkolne grupy dzieci udają się na cmentarze i tam ozdabiają kwiatami groby zmarłych matek. Wreszcie na uroczystych akademjach wszystkie dzieci składają matkom życzenia i kwiaty, jako najprostszy wyraz szacunku i miłości. „Dzień matki" jest najbardziej serdeczną i bezpośrednią uroczystością, w której łączą się i znajdują wspólny wyraz— dzieci i starsi.

W roku bieżącym „Dzień matki" wyznaczony został na niedzielę, 24 b. m. W dniu tym odbędzie się w Łodzi specjalna akademja w sali Filharmonji, wygłoszone zostaną specjalne odczyty, radjo nada specjalne audycje.

Echa prowokacji z 1908 r.
Czy giser Majewski pozostawał na usługach ochrany carskiej. — Wielki proces w Warszawie

Warszawa, 14 maja.

Przed sądem okręgowym w Warszawie toczy się niezwykła sprawa, będąca echem prowokacji z 1908 roku.

Majster giserski Szczepan Majewski wystąpił z oskarżeniem przeciwko pismu, które pomówiło go o prowokatorstwo.

Przed wojną Majewski pracował w pewnej odlewni żelaza w stolicy. Na stanowisku gisera był wówczas zatrudniony tam niejaki Marjan Kłobukowski. **Pewnego dnia Kłobukowskiego niespodziewanie aresztowała policja carska.**

Stanął on przed sądem oskarżony o przynależność do partji socjalistycznej i branie czynnego udziału w bojówkach. **Sąd skazał oskarżonego na zesłanie w głąb Rosji.**

Majewski stracił wkrótce pracę w giserni warszawskiej i wyjechał do Białegostoku, gdzie otrzymał zatrudnienie w jednej z tamtejszych fabryk. Na posadzie tej pozostawał aż do wybuchu wojny europejskiej.

Gdy rosjanie opuścili Polskę, Majewskiego ewakuowano wgłąb kraju. Tam spotkał się on z Kłobukowskim.

Po paru latach obaj mężczyźni wrócili do Ojczyzny.

Niedawno jedno z pism warszawskich zamieściło notatkę stwierdzącą, że **Szczepan Majewski przyczynił się właściwie do zesłania Kłobukowskiego. Majewski miał stać na usługach ochrany carskiej i zadenuncjować szereg działaczy socjalistycznych, między innymi Kłobukowskiego.** Majewski wystąpił na drogę sądową przeciw swym oskarżycielom.

Przed sądem zasiadł redaktor odpowiedzialny pisma, które zamieściło tę wzmiankę oraz Piotr Jagodziński, który jako redaktor odpowiedzialny „Kroniki ruchu rewolucyjnego w Polsce" **pierwszy podał wiadomość o niecnej roli Majewskiego.**

Domagają się podwyżki cen
Piekarze i rzeźnicy zwrócili się do starostwa o podwyższenie cennika

W ubiegłym tygodniu, jak już donosiliśmy, **cech piekarzy w Łodzi** wszczął akcję o podwyższenie cen pieczywa.— Specjalna delegacja udała się do starostwa grodzkiego, domagając się rewizji obowiązującego cennika i podwyższenia cen chleba i bułek o 10 proc., motywując to podrożeniem cen mąki.

Starostwo grodzkie odmówiło jednak, wychodząc z założenia, że zwyżka cen mąki jest przejściowa. Wobec tego, postanowiono odroczyć tę sprawę o 1 tydzień, aby przekonać się, jak kształtować się będą ceny mąki.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie zarządu cechu piekarzy, na którem postanowiono dziś zwrócić się ponownie do starostwa, gdyż ceny mąki wykazują w dalszym ciągu tendencję zwyżkową.

***

Równocześnie podobną akcję podjął **cech rzeźniczo-wędliniarski,** który z uwagi na wzrost cen trzody i bydła, postanowił domagać się **zrewidowania cennika na mięso i jego przetwory.** Konferencja w tej sprawie odbyć się ma w starostwie grodzkiem w początkach przyszłego tygodnia. (i)

Nadużycia w gminie Radogoszcz

W gminie Radogoszcz stwierdził sekretarz gminy Eugenjusz Roman, podczas kontroli ksiąg nadużycia, jakich dopuścił się poborca gminy Tadeusz Kołakowski.

Kołakowski wystawiał fałszywe kwity i w ten sposób sprzeniewierzył około 2-ch tysięcy złotych, z których połowę pokrył po ujawnieniu nadużyć. Okazało się, że o całej sprawie był poinformowany Stefan Drenkowski, który nie powiadomił przełożonych gminy.

Kołakowski został osadzony w areszcie, a Drenkowski — zawieszony w czynnościach. (y)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kona i S-ki (Plac Kościelny 8), A. Charemzy (Pomorska 12), W. Wagnera i S-ki (Piotrkowska 67), J. Zajączkiewicza i S-ki (Plac Boernera), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), M. Epsztajna (Piotrkowska 225), Z. Szymańskiego (Przędzalniana 75).

Pełna tabela wygranych

6-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 35-ej Loterji Państwowej

W 6-tym dniu ciągnienia loterji główne wygrane padły na następujące numery:

10,000 zł. — 33981, 46212, 86594, 154576.

5,000 zł. — 82403, 168326.

2,000 zł.—10289, 17679, 29312, 33502, 34559, 47862, 54282, 55590, 60974, 74251, 75279, 75839, 84175, 89978, 108865, 114535, 128359, 136847, 142426, 146886, 147620, 154873, 169289, 177877.

1000 zł.—5489 9685 22029 24498 24988 29817, 30474, 32471, 40116, 42279, 50047, 60910, 62080, 113992, 104133, 106633, 111061, 113992, 118898, 120298, 128172, 132889, 147153, 148865, 157432, 162217, 167040, 175135, 182806, 188527, 194975.

PO 200 ZŁOTYCH.

33 702 817 27 62 86 1000 40 168 247 649 702 849 2142 59 337 97 498 665 86 717 841 3029 33 199 231 419 77 550 512 36 997 4073 212 307 417 81 96 605 8 91 745 806 982 3 5067 251 336 477 92 534 77 630 67 767 830 58 962 6149 74 296 333 57 66 476 81 89 693 811 75 7160 222 17 99 331 65 611 784 938 8059 167 93 352 487 654 942 9011 143 266 513 37 701 39 53 867.

10006 371 423 545 630 711 78 812 11063 134 372 571 810 91 62 12012 41 80 319 552 704 25 823 970 13083 135 7 64 201 529 601 17 35 14002 129 48 376 526 613 778 813 27 73 935 15177 344 698 706 839 918 29 52 16003 8 11 59 312 441 85 646 748 915 17100 161 287 338 411 621 875 18192 235 405 531 724 814 19078 181 215 18 345 480 554 722 933 5 73

20127 522 77 823 51 991 21019 30 44 74 82 119 242 408 9 58 90 596 706 22029 113 75 316 512 602 726 47 913 89 23025 48 53 94 130 267 384 418 712 829 82 943 24009 72 202 41 343 96 452 627 36 41 25073 216 360 5 421 73 65 585 726 919 26010 282 541 913 26 41 27148 89 347 435 786 851 28001 111 74 250 416 84 560 676 29013 15 118 223 382 78 733 85 857 965.

30303 92 450 74 512 80 652 921 31091 132 63 73 496 636 756 829 990 32243 303 813 21 631 701 835 33222 311 695 793 870 940 5 34128 354 740 67 810 61 35088 168 243 93 592 672 827 994 36023 280 374 92 530 77 792 848 74 947 37020 199 307 477 577 87 630 61 7 740 942 38071 87 470 520 703 21 76 920 42 39055 187 239 310 554 713 954 87.

40002 81 181 324 476 567 694 777 41159 231 433 528 626 58 744 71 861 923 42176 242 464 68 569 658 750 69 91 43062 216 321 78 414 504 34 61 671 747 72 86 841 82 44032 60 190 276 341 496 695 972 45055 139 67 90 464 541 54 630 46153 262 302 469 528 813 50 97 47399 483 648 69 90 4 750 77 907 48164 264 375 614 70 94 782 98 900 89 49111 44 251 64 458 576 772.

50045 109 43 437 561 751 71 97 51145 333 415 27 544 863 52058 74 8 199 331 90 53013 29 171 351 90 588 635 77 863 82 6 955 54099 174 347 925 55155 81 230 375 682 734 922 64 56068 166 208 338 489 537 55 626 89 943 89 57087 181 388 935 66 58069 217 60 546 825 969 59011 140 235 42 91 456 501 663 972.

60281 315 90 517 44 90 673 925 20 82 61003 106 313 518 762 950 62075 204 33 432 87 635 749 67 73 89 822 93 947 63053 259 818 3 36 64107 372 92 498 519 733 93 65097 232 90 330 424 917 546 628 93 735 908 66025 192 210 420 679 971 835 67040 122 428 618 94 781 825 42 99 68038 85 264 334 84 430 676 708 35 833 943 69024 79 188 92 241 344 61 647 60 891 939

70011 42 243 66 311 870 981 71004 257 307 560 4 770 807 910 95 72421 43 540 70 670 769 961 76 73031 171 221 39 320 443 688 807 25 74077 167 92 5 367 510 652 733 5 85 75005 61 73 122 46 99 336 409 21 540 63 984 76001 81 128 418 31 665 728 825 77091 157 84 484 547 617 99 856 82 78003 103 462 686 721 896 79064 121 384 525 55 624 57 823 8.

80048 100 71 774 826 963 81094 710 68 939 82024 61 229 327 488 624 57 919 54 61 97 83393 459 68 93 564 638 85 703 18 75 911 14 84095 191 14 84095 191 95 201 311 588 706 43 92 85039 57 218 82 99 410 90 509 678 702 85 86116 408 73 594 604 812 45 87064 113 62 224 29 381 559 64 609 730 95 88228 72 75 612 74 782 97 858 78 89092 119 249 54 334 635 89.

90174 213 66 74 331 71 720 833 5 96 907 56 91328 492 544 54 722 28 74 92042 236 467 717 818 37 81 914 58 67 91 93256 397 400 19 22 50 555 695 714 29 89 807 64 94 94001 4 273 333 70 479 674 95183 317 72 463 518 36 717 56 818 61 91 917 96408 562 605 759 97032 43 180 228 343 817 98150 225 580 813 99082 205 448 70 8 80 99 905.

100059 198 262 322 597 616 35 853 87 101014 122 736 38 865 937 102061 418 583 7 732 866 103074 135 37 68 231 438 45 508 635 711 61 919 104359 105017 53 156 81 362 442 91 524 748 811 45 54 106163 203 82 730 923 107299 317 59 513 87 818 936 108094 426 28 565 734 961 109001 147 345 491 756 71 829 80 6 935 59

110040 315 686 818 25 111019 28 85 406 35 6 600 46 7 995 112132 42 9 238 470 88 545 747 856 985 113175 81 214 16 323 96 418 568 82 97 880 990 114100 292 329 563 9 646 84 810 39 49 96 115019 49 69 152 255 315 59 99 565 94 776 937 116129 71 92 24 313 408 526 662 733 66 70 828 117241 393 481 556 616 91 781 914 28 118020 585 654 708 858 905. 119040 370 688 731 76 843 89

120122 87 221 381 496 526 680 969 121069 273 398 435 636 58 84 787 99 969 122158 212 476 683 93 885 79 123055 269 79 84 441 8 586 606 803 969. 124181 348 462 644 755 57 72 125015 63 4 75 114 27 242 327 76 436 76 8 90 743 870 925 126023 55 152 519 651 729 953 127153 4 263 71 426 33 701 970 9 128001 97 266 314 34 410 754 906 129190 245 72 349 622 989.

130127 310 459 601 726 840 79 906 73 131259 571 626 826 87 132090 8 101 31 74 271 72 317 493 568 824 42 133061 137 44 327 8 601 787 134027 35 189 223 61 83 639 87 753 9 800 33 933 98 135496 555 706 48 874 915 136001 153 84 219 77 311 70 666 702 978 91 137247 53 80 551 624 61 791 803 13 908 138331 90 596 637 705 813 72 139220 442 7 606 725 9 909 19.

140146 378 406 531 603 14 90 704 875 141001 235 426 686 782 901 142099 362 435 504 43 52 62 82 700 21 92 95 801 93 927 143038 532 37 767 825 939 51 72 92 144012 182 254 368 428 607 14 23 855 914 87 145192 309 73 412 36 62 78 562 825 146000 6 153 59 291 407 569 670 71 821 147136 70 469 542 3 610 60 711 824 926 53 148026 383 499 510 63 681 812 43 149099 100 263 71 4 350 628 729 878 978

150166 239 402 37 42 673 734 90 882 938 151067 72 298 324 64 743 951 152147 148 75 8 201 315 84 450 64 93 636 707 929 153072 85 93 97 438 90 621 53 79 714 21 34 842 966 154042 64 424 88 530 42 769 951 155086 152 71 265 315 31 84 414 30 70 541 706 837 58 156167 72 94 248 520 879 966 157104 395 600 20 875 76 96 996 158074 379 447 78 634 838 916 159064 95 469 669 878 915 33.

160071 298 356 487 98 624 70 737 959 161021 438 873 915 16 78 162021 76 99 123 279 331 458 628 78 945 163144 282 430 42 8 544 54 727 860

78 164017 269 80 309 14 49 438 827 30 86 165062 726 95 812 932 75 82 93 166246 337 98 454 70 532 837 995 167073 174 483 721 59 81 92 820 904 168251 374 435 533 611 52 3 705 838 41 169166 253 727 31

170068 451 570 609 50 3 766 825 959 171223 96 325 42 403 605 903 172092 178 231 36 47 478 771 173054 185 89 96 265 454 524 632 908 174238 655 898 900 175353 583 667 715 39 918 176022 3 8 209 65 357 93 607 815 177069 139 73 357 433 55 589 634 859 81 86 178006 161 255 78 90 96 408 63 578 179045 133 565 674 728 882.

180123 275 303 402 3 589 810 22 38 60 181039 300 61 475 552 954 182142 273 95 536 607 70 806 183010 110 62 311 61 873 184154 305 11 547 79 611 17 772 925 90 185190 201 5 483 96 524 807 186194 222 6 317 74 493 521 609 49 769 927 41 187322 414 35 88 537 47 658 729 908 188032 196 439 69 596 701 33 857 8 189100 239 51 310 467 591 648 781 851 85 925

190016 18 45 166 328 537 70 671 702 830 191146 7 206 330 62 518 52 613 774 192067 103 60 445 567 601 26 98 949 66 193037 109 224 766 97 901 984 194057 77 88 165 202 4 58 502 9 31 610 77 716 91 899.

W drugiem ciągnieniu padło:

100.000 zł. — **105385**

30.000 zł. — 29265

20.000 zł. — 172844

10.000 zł. — 60750 80091 188409

5.000 zł. — 14257 86497 92359 93732 112661 118803 158191

2000 zł. — 3698 29226 37575 38678 50697 75452 81427 82828 95040 105754 124604 153689 157783 159618 162695 181278

1000 zł. — 25443 31027 37330 40439 40956 50053 52391 55186 64289 67353 69083 76396 83836 85118 104127 114555 121552 129314 129891 142788 144293 146763 149543 157054 158422 158885 173133 173486 174915 176008 179294 190298 191832 194266 114400

PO ZŁ. 200.

125 38 364 435 667 780 1134 335 626 70 705 913 2372 3008 55 97 179 540 51 58 616 723 964 85 4124 373 467 920 5144 245 318 478 617 979 6060 262 439 95 582 758 830 40 48 7513 631 759 8033 846 9467 822.

10002 161 370 806 11110 14 43 395 719 930 57 79 12040 61 210 427 13306 437 55 507 683 988 14074 89 169 240 496 940 15041 257 518 884 99 16588 17114 50 99 216 618 87 716 965 18008 50 243 430 585 632 19002 20 260 613 70.

20002 29 34 79 112 220 554 96 21022 163 394 582 83 633 22202 80 371 578 777 917 93 23050 104 365 471 999 24183 262 74 285 25391 26002 297 423 601 09 61 747 27094 245 362 540 911 19 28112 84 311 462 696 870 29035 240 754 927.

30267 539 720 849 910 17 31244 83 338 41 494 586 32144 344 495 646 766 9445 33042 62 251 580 663 772 899 34036 233 760 827 41 84 35248 310 37 701 50 36306 845 37223 56 824 38072 287 344 95 678 39051 478 556 756.

40096 213 94 366 482 508 616 734 879 961 41039 355 436 958 42098 148 228 369 466 679 43455 779 903 89 44250 437 45202 45 321 28 436 77 947 46101 54 436 557 612 708 47004 151 335 531 649 894 48474 517 21 643 815 915 49120 372 99 454 64 90 546 987.

50057 322 88 480 662 801 51038 388 52055 94 108 498 735 53105 667 879 916 54037 630 936 55057 334 454 593 839 54 83 56277 931 57016 383 759 58986 59102.

60002 60 75 118 405 954 61335 62103 50 88 572 98 63314 45 615 844 64225 50 81 320 694 65144 480 510 62 695 814 66164 69 375 617 67444 68150 396 475 85 69083 549 795 819.

70015 113 405 08 71525 826 956 72127 344 413 702 997 73236 74632 753 75420 694 76064 148 270 610 36 90 710 871 970 77288 443 525 754 78289 411 787 949 96 79145 432 501 56 68 647 776 817.

80109 13 369 578 84 988 81390 688 780 82030 560 845 80 83751 851 84040 213 513 735 52 85096 443 529 601 719 875 86027 87026 52 615 952 88397 536 89086 314 640 735 65 833 911.

90124 204 480 525 712 839 91309 43 92041 435 78 513 774 825 93961 94118 438 567 95479 91 646 96072 118 228 83 302 871 910 97540 98625 828 78 99027 344 974.

100022 225 410 101017 47 196 406 44 603 85 772 847 959 102342 95 792 967 103131 345 467 743 81 830 85 91 104013 275 974 105004 44 143 439 602 48 757 892 913 106175 246 87 470 539 60 812 65 986 107053 187 727 962 79 108099 293 559 608 76 720 801 109266 560 631 793 891.

110251 99 644 822 111022 23 38 207 14 85 374 544 55 93 112399 503 88 608 901 113384 439 541 80 698 807 114125 806 22 115351 468 994 116021 388 512 738 904 117174 284 636 740 966 118040 185 334 43 92 658 865 960 119180 96 336 37 98 726 945

120449 557 620 895 121752 67 76 971 122101 319 420 727 123005 213 449 710 124242 327 516 57 125261 691 706 84 985 126017 115 203 26 400 39 80 907 127200 502 715 128126 42 967 129044 484 519 84 663 754 93 849 996.

130208 343 81 938 131135 309 55 433 601 44 715 88 944 132004 115 232 41 598 637 730 55 851 914 133234 307 438 557 134022 33 66 374 562 620 766 825 77 916 26 135271 624 764 832 136074 94 411 29 952 68 137510 138150 267 597 785 139181 491 617 855 906

140053 179 624 938 141406 24 528 616 749 872 142082 102 315 620 747 815 143142 339 420 636 65 144066 97 469 847 64 73 964 145027 90 104 11 14 38 87 243 308 526 43 91 672 846 968 146014 20 242 385 90 595 701 846 953 147191 219 673 91 148154 92 802 149062 331 490 759 69 904.

150126 415 781 151512 846 86 152083 574 676 739 875 80 153171 398 608 31 154615 155046 255 624 784 156410 518 665 760 157071 306 649 853 158157 223 61 598 993 159003 63 91 238 75 564 722 28 820

160001 18 249 648 728 854 161249 656 795 864 162397 471 515 629 69 163013 162 209 357 440 164038 81 186 350 964 96 165580 791 817 67 93 166056 69 150 597 617 809 980 167004 83 106 250 603 46 168025 668 792 976 169107 871

170488 525 29 633 171147 361 69 432 72 172121 370 553 683 809 47 87 909 32 173044 418 532 77 174252 306 752 175266 369 449 504 176588 632 785 177029 86 571 697 732 178061 456 531 831 930 179006 80 446 777 841

180358 609 98 893 181042 154 470 638 835 182783 803 45 919 183186 202 497 714 819 913 49 184467 185462 693 711 186406 81 543 605 744 938 94 187101 42 398 491 670 701 54 902 188092 334 53 518 676 930 189223 519 27 799 833 970 98 190015 99 203 365 82 926 46

191200 695 192258 837 193190 359 425 549 194659 793.

3-cie CIĄGNIENIE

PO Zł. 200.

114 96 223 394 408 600 942 1001 08 50 71 282 654 867 2179 311 60 897 3159 330 78 4011 96 462 986 5049 133 533 69 91 770 869 6070 121 71 300 68 612 83 796 992 7008 130 316 602 62 704 828 8092 278 90 365 850 9026 72 246 424

10039 533 11062 264 691 830 37 947 12254 71 434 69 557 735 13175 263 364 553 14635 918 15510 14 977 16202 632 996 17571 697 18276 400 572 605 94 761 19018 390 928 77

20036 100 43 238 441 646 52 766 21253 339 44 644 72 900 46 22133 36 88 252 58 852 23048 131 94 385 24049 129 96 255 429 529 750 906 25035 104 63 462 551 96 622 81 736 845 982 26433 517 799 27024 115 545 621 881 995 28236 83 326 63 29031 36 371 426 842

30103 271 812 982 31107 320 56 553 83 632 902 32096 275 500 29 717 33108 19 59 307 51 843 986 34539 652 966 35083 131 78 434 542 658 835 970 36022 350 436 76 975 37318 558 38456 39065 72 482 535 79 651 733 903

40091 234 497 507 638 737 67 923 41325 651 901 42303 411 43211 391 683 749 935 44615 753 816 92 45030 427 500 34 710 800 50 86 930 50 46545 630 768 78 882 47618 716 61 48000 79 590 619 49242 58 89 481 561 71 664 708 57 878 936

50011 26 142 74 547 809 51100 315 414 721 61 800 52535 731 884 91 53144 99 302 487 722 931 61 54407 669 867 81 55746 871 56201 362 521 86 669 57344 491 525 617 58145 374 660 59012 43 258 438 589 723 958 77 98

60130 210 649 64 701 54 951 61682 717 922 38 66 62002 45 787 851 63109 216 538 65086 549 72 606 66021 64 146 260 470 724 67394 597 884 983 68174 505 667 927 69027 50 170 209 724 57

70289 661 87 700 998 71540 72084 714 73010 336 75 548 624 55 948 74105 87 886 75075 152 572 628 968 75 76104 372 570 626 782 874 911 77097 177 319 78113 563 77 782 79355 646 86 720 52

80281 307 12 93 457 876 938 78 81153 278 632 82101 52 326 69 554 689 95 750 83091 264 593 630 88 727 45 805 84033 295 335 96 444 521 888 85097 360 664 717 86107 39 80 246 378 475 532 56 87028 244 403 667 919 88066 299 347 458 512 832 85 89016 77 520.

90221 83 374 576 821 91114 553 899 92112 46 573 928 93084 85 135 224 98 374 827 94086 459 840 95186 96 446 500 670 903 72 97069 139 682 98067 369 408 616 727 99060 109 216 563.

100155 204 353 582 69 709 101060 214 15 73 77 667 807 95 102415 504 27 718 889 103097 103 201 22 315 429 544 63 696 710 104076 90 263 528 645 46 704 17 41 105014 191 357 415 847 915 106105 370 698 107089 247 306 698 700 903 10 108268 91 577 109462 657 824.

110011 422 600 790 112143 52 454 900 54 97 113025 186 114008 22 82 143 318 497 854 83 115590 910 63 75 116148 542 604 73 765 902 117182 486 759 809 118473 605 83 714 119459 587

120076 151 410 509 11 929 52 121028 38 331 451 650 759 122548 123042 102 302 87 483 819 42 124001 309 427 522 96 630 125674 85 126012 64 305 427 33 509 127389 492 505 647 716 52 128026 379 438 576 805 44 129932.

130114 93 365 407 723 131059 179 221 76 427 587 790 839 926 132412 77 133190 792 955 134493 723 832 135097 823 950 136109 254 641 863 965 137095 474 607 27 41 715 95 860 138352 461 695 747 812 139033 228 409 20 83 752.

140638 141395 434 142022 158 716 56 938 143156 465 98 707 53 68 144286 582 637 55 770 971 145041 402 651 823 73 928 146142 309 25 60 426 88 640 74 822 51 96 903 42 147070 270 531 670 713 885 999 148051 207 304 412 15 40 838 916 149572 606 34 91.

150003 61 69 107 230 96 625 994 151154 534 774 930 33 152621 153352 478 719 934 35 154058 155 359 872 155006 230 373 485 905 156006 213 596 77 157016 155 254 387 618 94 812 912 61 158062 322 77 638 74 934 159287 826.

160027 60 161199 294 670 764 162247 316 17 430 64 699 734 832 923 24 84 163019 44 334 755 807 164044 435 638 881 962 165586 166312 547 772 167921 168203 639 725 859 957 169018 74.

170223 57 99 439 78 171332 456 814 172000 61 475 542 740 77 808 920 173137 433 94 774 875 174227 362 561 671 175557 621 75 808 10 176136 267 386 690 889 965 177125 613 21 793 826 982 178096 111 43 372 659 893 179721 74

180068 198 554 686 90 890 181093 321 509 22 649 958 182049 195 682 183027 50 282 96 370 184023 62 223 381 468 185447 653 81 186060 446 560 187111 372 409 605 983 188096 348 67 98 670 972 97 189138 266 593 649 793 935

190051 217 429 791 850 75 191356 436 503 71 693 808 83 192082 97 387 830 193074 76 136 208 55 389 503 79 608 900 194070 292 436 612

Tajna radjostacja nadawcza O.N.R-u

istniała w Wierzbniku pod Kielcami.—Komunikaty bojówkarzy endeckich.—Jak pracowali „bombiarze“ w Kielcach

Kielce, 14 maja.

W drugim dniu procesu członków bojówki terorystycznej spod znaku ONR zeznawał kierownik wydziału śledczego, **Aleksander Zdankiewicz, który ustalił, że oskarżeni Duda, Pawlusiński i Pakuła tworzyli trzon ONR w Kieleckiem. Wszyscy oni brali udział w fabrykowaniu bomb cuchnących na Gruchawce pod Kielcami.**

Czynności tej uczył oskarżony Duda. Akcja bojówek polegała na rzucaniu bomb cuchnących i biciu szyb u żydów, wskutek czego poszkodowanych zostało 18 kupców.

Oskarżeni starali się wpływać na teren całego województwa, tworząc nowe komórki ONR, do których wciągana była młodzież wszystkich warstw. Duda pracował bardzo czynnie **wśród inteligencji i mieszczaństwa,** a Palusiński i Pakuła **wśród robotników i rzemieślników.** Bojówka posiada w Wierzbniku

TAJNĄ RADJO-STACJĘ, NADAJĄCĄ KOMUNIKATY ONR-u.

Niektórzy członkowie, jako zbyt czynni, zostali wydaleni z szeregów stronnictwa narodowego, wzgl. otrzymali bezterminowe urlopy.

W dalszym ciągu zeznawał **świadek Urbański,** właściciel apteki. Na pytanie sądu, świadek mówi, że jesienią 1935 roku jeden z oskarżonych — jak się później dowiedział w policji — kupił u niego wody z kwasem siarczanym, denaturatu i litoponu.

Na pytanie przewodniczącego, czy z tych środków można spreparować cuchnącą bombę, świadek odpowiada, że litopon w połączeniu z kwaśna wodą daje obrzydliwy zapach siarkowodoru.

Następnie zeznają poszkodowani właściciele sklepów.

Jako następny zeznaje **Aleksander Zagrodzki,** z zawodu ślusarz-mechanik, członek zarządu Stronnictwa Narodowego i kierownik organiacyjny. Na zapytanie przewodniczącego, czy zna głównego oskarżonego, świadek mówi, że Dudy osobiście nie zna. Dalej opowiada, że był aresztowany i posądzony przez policję o udział w zamachach bombowych.

Przewodniczący pyta dalej, czy była w stronnictwie mowa o stworzeniu tajnej organizacji, naprz. ONR. Świadek zaprzecza i wyjaśnia, że tylko między młodymi mówiono, ażeby akcie stronnictwa narodowego na terenie Kielc „ożywić“.

Świadek Aleksander Rokicki, członek Stronnictwa Narodowego, który został wydalony przez Zagrodzkiego, staje przed sądem.

Przew.: — Co wiadomo panu o organizacji ONR i rzucaniu bomb cuchnących?

Świadek mówi, że był zatrzymany jako podejrzany o rzucanie bomb. Następnie miał rozmowę z Pakuła o żydach. Pakuła powiedział, że trzeba wziąć młodych ludzi do roboty, bo te „stare pryki“ nic nie robia. Następnie Pakuła namawiał świadka do zorganizowania kilku młodych do roboty w celu prowadzenia walki z żydami.

Przew. — W jakiej formie miała być prowadzona ta walka?

Św. — Tego nie wiem, ale mówił, że robota musi iść jak w Łodzi, Częstochowie i Radomiu.

Przew. — Czy Pakuła mówił, że do Kielc ma przybyć jakiś człowiek zamaskowany z Warszawy celem podjęcia większej roboty?

Św. — Słyszałem o tem, ale nie pamiętam, czy mówił mi to Pakuła.

Przew. — Kto fabrykował bomby cuchnące?

Św. — Nie wiem.

Jako dalszy świadek zeznaje **bufetowa cukierni „Kwer“.** Opowiada, ona, że w cukierni tej był oskarżony Zarud wraz z Michalskim. **Obaj byli pijani.** Wszczęli **awanturę z żydami, a przy wyjściu od grażali się, że przydałaby się w cukierni bomba. I rzeczywiście w kilka dni później rzucono do cukierni bombę, która zniszczyła towar.**

Wreszcie zeznaje **świadek Kołodziejski,** który mówi, że spotkał Dudę przy zbiegu Sienkiewicza i Hipotecznej. Duda zaczepił go i pytał, czy pracuje. Świadek odpowiedział przecząco. Wówczas Duda zaproponował mu zorganizowanie bojówki antyżydowskiej. Na próbę kazał mu wybić kilka szyb, a później zgłosić się do niego i pozdrowić hasłem: „Kłaniam się panu“. Wywiadowca zaobserwował tę scenę i później zaczepił Kołodziejskiego pytając, o czem mówił z Dudą.

Dalej świadek opowiada, że w kilka dni później Duda poraz drugi zaczepił go i zapytał, „jak tam“? Świadek odpowiedział: „dobrze, chłopcy są gotowi“. — Duda wzamian za wybicie tych szyb obiecał świadkowi posadę gońca.

Rozprawa trwa.

Nowe rozruchy w Jerozolimie

Ewakuacja żydów ze Starego Miasta.—Urzędnicy cywilni zostali uzbrojeni.—Arabowie nie płacą podatków

Jerozolima, 14 maja.

Urzędowo donoszą, że wysoki komisarz dokonał inspekcji oddziałów samochodów pancernych nadeszłych z Egiptu i stacjonujących w Ramle i w innych miejscowościach. Organ muftiego zamieścił odezwę do b. żołnierzy arabskich, aby w ciągu najbliższego tygodnia rejestrowali się na specjalnem zebraniu. Z Betleem donoszą, że Arabowie odmówili tam już płacenia podatków rządowi.

Jerozolima, 14 maja.

Dziś w godzinach rannych naprężenie w Jerozolimie było bardzo wielkie. Robotnikom żydowskim radzono zrana, by nie szli do pracy na przedmieścia miasta. Autobusy miejskie w Jerozolimie kursują tylko do gmachu poczty głównej i nie jadą do bramy jafskiej. Między pocztą a bramą jafską wszystkie sklepy żydowskie są zamknięte.

Rozpoczęta wczoraj wieczorem po ogłoszeniu stanu wyjątkowego na starem mieście Jerozolimy ewakuacja mieszkańców żydowskich była dziś kontynuowana. W ciągu nocy ewakuowano 104 żydów.

Dziś rano władze wydały obwieszczenie, na mocy którego żydzi, pragnący przejść ze Starego Miasta do innych dzielnic korzystają z ochrony policji. Dziś podjęto ze strony żydowskiej interwencję u rządu, aby dokonano ewakuacji wszystkich żydów ze Starego Miasta. Mieszka tam około 5.000 żydów.

Wieczorem policjant angielski zastrzelił araba w chwili, gdy usiłował on zmusić innego araba do porzucenia pracy. Dziś rano odbył się pogrzeb zabitego. W chwili przejścia konduktu przez ul. Jafską powstała panika, gdyż arabowie z konduktu rzucili się w kierunku sklepów żydowskich. Żydzi zamknęli sklepy. Policja zdołała odwrócić kondukt w inną stronę.

GODZINA 12 W POŁUDNIE. — Sytuacja jest w dalszym ciągu naprężona. Rząd wydał broń i hełmy stalowe wszystkim angielskim urzędnikom cywilnym w Jerozolimie. Po mieście krążą samochody ciężarowe i patrole policyjne w pełnem uzbrojeniu.

Przechodniów na przedmieściach policja zatrzymuje i rewiduje w poszukiwaniu broni. Dzieci żydowskie odesłano ze szkół do domu. Dziś rano Arabowie napadli i zranili w Jerozolimie Dawida Horowitza. Rannego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

W nocy Arabowie zbliżyli się do osiedla żydowskiego, Atarot na północy od Jerozolimy i oddali z różnych stron 30 strzałów w kierunku osiedla. Ofiar nie było. Policja strzelała do napastników i odparła ich. W nocy Arabowie podpalili las w Miszmar Haemek. Straty są znaczne. Szereg drobniejszych pożarów w innych miejscowościach szybko ugaszono.

Prasa dzisiejsza donosi, że rząd zdecyduje się przypuszczalnie na wydanie odezwy, wzywającej arabów do natychmiastowego wznowienia pracy i otwarcia sklepów pod groźbą surowych kar. Podobnie postąpił rząd także w roku 1921.

GODZINA 3 PO POŁ. Sytuacja w Jerozolimie uległa pewnemu odprężeniu.

Londyn, 14 maja.

Dzisiejszy „Manchester Guardian“ zamieszcza dłuższy artykuł, w którym stwierdza, że sytuacja w Palestynie jest poważna, jednak rząd musi odrzucić ultimatum arabskich przywódców, gdyż poddać się terorowi arabskiemu byłoby równoznaczne z namawianiem Arabów do kontynuowania przestępczej akcji.

Jest niemożliwe, by Arabowie otrzymali jakiekolwiek koncesje, gdyż każda koncesja musiałaby naruszyć mandat i zobowiązania angielskie, a tego właśnie życzą sobie przywódcy arabscy. Pismo radzi Arabom, by zawarli ugodę z Żydami, którzy stworzyli tyle bezcennych walorów dla wszystkich mieszkańców kraju.

Jerozolima, 14 maja.

Wysoki komisarz przyjął dziś delegację żydowską, której przyrzekł, że spokój będzie przywrócony. Delegaci żydowscy wskazywali na bezkarność agitatorów arabskich.

Jerozolima, 14 maja.

Władze wprowadziły dziś stan wyjątkowy we wszystkich miejscowościach o ludności mieszanej.

W Jerozolimie arabowie zaatakowali dziś autobus kursujący pomiędzy Tul-Karem a Tel-Awiwem, raniąc 3-ch żydowskich pasażerów.

W nocy zniszczono 700 drzew w pobliżu kolonji Checheła.

Jerozolima, 14 maja.

(Pat) — Komitet arabski postanowił proklamować od jutra kampanję nieposłuszeństwa i odmowy płacenia podatków.

Interpelacja w Izbie Gmin

Kto finansuje rozruchy w Palestynie

Londyn, 14 maja.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Gmin poseł Hardy interpelował ministra Thomasa, czy może udzielić informacyj, jak dalece niebezpieczna jest sytuacja w kolonji Zichron - Jakób i jakie są czynione kroki, aby przywrócić spokój w Palestynie. Thomas odpowiedział, że rząd czyni wszystko, aby zapewnić spokój w kraju. Garnizon wojskowy w Palestynie został znacznie wzmocniony.

POSEŁ SHINWELL zapytuje, czy strejk arabski w Palestynie jest finansowany ze źródeł niemieckich lub włoskich.

THOMAS: W takich wypadkach z reguły trudno jest powiedzieć, kto ponosi winę. Byłoby też niemądrze występować z tego rodzaju twierdzeniami, zanim się posiadło całkowicie pewne dowody. Raz jeszcze należy jasno i niedwuznacznie stwierdzić, że rząd zdecydowany jest bronić praworządności i porządku w Palestynie.

SHINWELL: Czy czynione są starania, aby stwierdzić, kto ponosi odpowiedzialność za rozruchy?

THOMAS: Rząd zdaje sobie sprawę, że bardzo byłoby pożądane, gdyby to było możliwe, zdemaskować winnych rozpętania krwawych wypadków.

Bunin nie przyjedzie

Warszawa, 14 maja.

(B) Do Warszawy przybyć miał na zaproszenie emigranckich organizacji rosyjskich laureat nagrody Nobla pisarz rosyjski **Iwan Bunin.** Istniał również zamiar urządzenia publicznego odczytu Bunina. Konsulat polski w Paryżu, gdzie Bunin stale mieszka, udzielił mu wizy, jednak **przyjazd jego do Warszawy odwołano,** gdyż władze zakazały urządzenia publicznego odczytu Bunina, a zgodziły się jedynie na odczyt w zamkniętym lokalu koła literackiego rosyjskiego w Warszawie. Wobec tego Bunin i organizacje emigranckie rosyjskie które go do Warszawy zaprosiły zrezygnowały z przyjazdu.

Zamachowiec przeprasza,

że mu się nie udało

Z Warszawy donoszą:

Donosiliśmy o wybuchu petardy w lokalu Zw. Wolnomyślicieli.

W dniu wczorajszym Stow. Wolnomyślicieli otrzymało anonimowy list, którego autor przeprasza, że mechanizm zegarowy został nastawiony na zbyt późną godzinę, wobec czego wybuch nastąpił, gdy już większość uczestników zebrania wyszła z lokalu.

Stow. Wolnomyślicieli list ten przekazało władzom.

Żądają usunięcia robotnicy,

która nie chce należeć do związku zawodowego

W jednej z fabryk łódzkich doszło do strejku na zupełnie innem tle, niż wszystkie inne zatargi.

W tkalni zarobkowej Wajkselfisza przy Al. 1-go Maja 57, zatrudniającej około czterdziestu robotników, przyjęto przed kilku dniami do pracy **niejaką Kowalską.** Na drugi dzień delegacja robotników zwróciła się do nowozaangażowanej robotnicy z żądaniem **aby zapisała się do związku, do którego należą wszyscy robotnicy fabryki Wajkselfisza.**

Robotnica odmówiła. Delegaci udali się do kierownictwa fabryki i żądali **usunięcia Kowalskiej,** o ile nie zdecyduje się ona zostać członkiem organizacji zawodowej.

Ponieważ firma sprzeciwiła się temu — **wczoraj przed południem wybuchł strejk.** Wszyscy robotnicy porzucili pracę, nie opuszczając jednak murów fabrycznych. Podjęte pertraktacje nie dały rezultatu.

WALKA Z GŁODEM MIESZKANIOWYM

winna być prowadzona nietylko przez budowę nowych domów, lecz przez udostępnienie mieszkań najszerszym rzeszom

Przed kilku tygodniami omawialiśmy rezultaty ankiety o wolnych mieszkaniach w Łodzi, którą przeprowadził wydział statystyczny zarządu miejskiego. Rezultaty tej ankiety mogły nasunąć wniosek, że głód mieszkaniowy wkrótce zaniknie, zwłaszcza, że ilość wolnych mieszkań świadczyć mogła o wielkiej podaży na rynku mieszkaniowym.

Ponieważ wyniki tej ankiety mogą mieć wpływ na ruch budowlany w Łodzi — zwróciliśmy się do naczelnika wydziału statystycznego p. Rosseta, który udzielił nam wyczerpujących informacyj. Nacz. Rosset wyjaśnia, iż wyrokowanie na podstawie cyfr absolutnych o tem, czy głód mieszkaniowy istnieje, czy też nie, musi doprowadzić do błędnych wniosków.

Przedewszystkiem bowiem trzeba określić, **jaki jest stosunek wolnych mieszkań do ogólnej liczby lokali mieszkalnych.** Przy takiem zestawieniu okaże się, że wolne mieszkania 1-izbowe stanowią zaledwie 0,69 proc. liczby mieszkań takiej samej wielkości, mieszkania 2-izbowe — 3,25, a mieszkania większe 4,34 proc. Z tego wynika, że **odsetek wolnych mieszkań 1-izbowych jest minimalny, podczas gdy właśnie stosunek wolnych mieszkań większych jest bardzo duży.** Jeśli weźmiemy jeszcze pod uwagę przeprowadzki i remonty, które z reguły dają w pewnym okresie czasu 1,60 proc. wolnych mieszkań, okaże się, że próżnostanie, jeśli można użyć tego zwrotu, mieszkań jednoizbowych w Łodzi, znajduje się poniżej normy, umożliwiającej przeprowadzki.

Następnie trzeba wziąć pod uwagę, że **ankieta przeprowadzona została w porze letniej,** kiedy zasadniczo wzmaga się podaż wolnych mieszkań. Już od szeregu lat obserwuje się w Łodzi charakterystyczne zjawisko, polegające na tem, że **z nastaniem ciepłych miesięcy, liczne rodziny likwidują w mieście mieszkania i przenoszą się na wieś,** skąd wracają przeważnie jesienią i wówczas dopiero wynajmują w mieście mieszkanie. I to też wpłynęło na niezrozumiały napozór fakt, **skąd w Łodzi bierze się tyle wolnych mieszkań.** Następna ankieta przeprowadzona zostanie jesienią r.b. i wtedy dopiero będzie można ocenić jak rzeczywiście przedstawia się ta sprawa.

Trzeba więc stwierdzić, że nawet w porze letniej, a więc w okresie wyjątkowo korzystnego kształtowania się sytuacji na rynku małych mieszkań — **wolnych mieszkań było bardzo niewiele.** Istota problemu mieszkaniowego w Łodzi nie polega zresztą na **ilości wolnych mieszkań.**

Niemniej ważną od ilości wolnych mieszkań jest **sprawa ich dostępności dla tych warstw, których potrzeby mają być zaspokojone.** W dobie wojny światowej, kiedy Łódź wyludniła się w niebywałym stopniu (z 600 tysięcy mieszkańców, pozostało tylko 340.000), **mieszkań wolnych było poddostatkiem, co jednak nie usunęło przeludnienia małych lokali.** I dziś mamy pewną liczbę wolnych mieszkań, zdatnych do użytku (w nowych domach, ankieta wykazała 221 wolnych mieszkań 1-izbowych), nie znajdują one jednak nabywców. **Mieszkania te świecą pustką tylko dlatego, że są niedostępne dla źle uposażonej ludności robotniczej.**

Nie należy więc sądzić, że głód mieszkaniowy, trapiący szerokie warstwy ludności Łodzi został rozwiązany, nawet nie należy oddawać się złudzeniom, że jesteśmy na drodze ku poprawie tych stosunków. Fakt próżnostania małych lokali dowodzi tylko, że **problem budownictwa jest u nas źle postawiony.** Zamiast budować mieszkania tanie, dostępne dla wszystkich, **buduje się mieszkania drogie, tak drogie, iż mimo głodu mieszkaniowego, stoją one niewynajęte.**

(s)

Burmistrz Otwocka skazany

na 6 lat więzienia, a buchalter magistratu—na 2 lata

Warszawa, 14 maja.

(B) Sąd okręgowy warszawski zakończył dziś kilkudniową rozprawę w procesie b. burmistrza Otwocka Górzyńskiego i buchaltera magistratu otwockiego Wdowiaka, oskarżonych o **nadużycia, sięgające setek tysięcy złotych.**

Górzyński wybudował w Otwocku przed kilku laty kasyno, popełniając przytem poważne nadużycia kasowe. Liczył on na otrzymanie koncesji na grę w ruletkę i miał nadzieję, **że zyski, płynące z tego procederu wyrównają mu niedokładności kasowe.** Nadzieja na otrzymanie koncesji zawiodła, a braki kasowe pozostały.

W rezultacie popularny w Warszawie b. burmistrz osady otwockiej stanął przed sądem. Prokurator żądał dla Górzyńskiego **najwyższego wymiaru kary t. j. 10 lat więzienia.**

Sąd skazał Górzyńskiego **na 6 lat więzienia, a Wdowiaka na 2 lata.**

Wniosek obrony o wypuszczenie skazanego Górzyńskiego na wolność za kaucją sąd odrzucił, a zgodził się jedynie na zwolnienie za kaucją 10.000 zł. Wdowiaka.

Likwidacja strajków okupacyjnych

Zatargi o płace w poszczególnych fabrykach

W ciągu dnia wczorajszego, na skutek interwencji inspekcji pracy, znów udało się **zlikwidować kilka strejków okupacyjnych.**

Zlikwidowano strejk **w firmie Babad,** przy ul. Skrzywana 2, gdyż dyrekcja zgodziła się wyrównać stawki płac, następnie w **firmie Freidenberg,** przy ul. Kilińskiego 210, gdzie dyrekcja zobowiązała się honorować umowę zbiorową.

Zakończono również długotrwały strejk **w Konstantynowie,** w fabryce Schuetza i wreszcie **zlikwidowano strejk w fabryce przetworów chemicznych firmy Kot i Bowne** przy ul. Andrzeja 67.

***

Szereg zatargów trwa jednak w dalszym ciągu. Wczoraj w inspekcji pracy odbyła się konferencja w sprawie **likwidacji zatargu w zakładach przemysłowych Buhlego.** Konferencja nie dała jednak narazie rezultatu i odroczona została do wtorku przyszłego tygodnia.

Dziś odbędzie się konferencja w sprawie **likwidacji zatargu w zakładach przemysłowych Biedermana** przy ul. Kilińskiego 3.

Trzeci tydzień trwa strejk **w fabryce klejonek „Gemala".** Robotnicy nie opuszczają sal fabrycznych. Inspekcja pracy postanowiła ponownie interwenjować w tej sprawie.

Trwa również bez przerwy **strejk w fabryce powrozów „Naped"** przy ul. Napiórkowskiego 12. Wczorajsza konferencja w inspekcji pracy nie dała pozytywnego rezultatu.

***

Wreszcie, wczoraj rozpoczęły się **nowe strejki okupacyjne.**

W fabryce **Rosenholca** przy ul. Żwirki 17 robotnicy rozpoczęli strejk, wskutek obniżania im stawek płac.

W fabryce **Gajzenberga** przy ul. Zagajnikowej 21 robotnicy zastrejkowali spowodu niewypłacenia im pełnej należności za urlopy.

W fabryce **„Tkanina jedwabna"** przy ul. Wólczańskiej 56 wynikł strejk okupacyjny na tle niehonorowania przez firmę umowy zbiorowej.

***

W betoniarni miejskiej robotnicy sezonowi przeprowadzili wczoraj 1-godzinny strejk protestacyjny, domagając się podwyżki stawek dziennych.

Kronika radjowa

—:—

ZAWODOWI ŻEBRACY.

Jedną z dotkliwych plag okresu powojennego w Łodzi są tak zw. zawodowi żebracy, tworzący często zorganizowane bandy i koterje. Plaga ta rozpowszechniła się na terenie Łodzi tak dalece, że zaszła potrzeba przeprowadzenia regularnej batalji z zawodowem żebractwem. O tej przykrej klęsce społecznej oraz o metodach walki z tą plagą żebractwa, mówić będzie w piątek, 15-go maja, o godz. 19-ej w ramach pogadanki aktualnej red. Benedykt Stefański.

DYR. STAN. DOBOSZ O WYSTAWIE RZEMIEŚLNICZEJ W ŁODZI.

W nadchodzącą niedzielę nastąpi uroczyste otwarcie organizowanej z nakładem ogromnych wysiłków Wystawy Rzemieślniczej w Parku Staszica. Wystawa ta zawiera 6 pawilonów zbiorowych oraz 40 pawilonów prywatnych i reprezentować będzie 200 wystawców. Wystawa ma zwrócić uwagę całego państwa na dorobek rzemiosła okręgu łódzkiego. Jest to więc wydarzenie ważne, zwłaszcza, że poprzednia wystawa rzemieślnicza odbyła się w Łodzi lat temu 24. Rozgłośnia łódzka, doceniając znaczenie tej wystawy, w przededniu jej otwarcia, to znaczy w sobotę, 16-go maja o godz. 18.50 nada specjalną pogadankę, którą wygłosi dyr. Izby Rzemieślniczej w Łodzi p. St. Dobosz.

KONCERT SYMFONICZNY Z PŁYT Z UDZIAŁEM HUBERMANA.

Południowy koncert symfoniczny, który nadaje Polskie Radjo z płyt dnia 15.V o godz. 12.15 zwraca uwagę swym programem, obejmującym dzieła wielkich mistrzów: Beethovena, Bacha, Schuberta i Haydna. Specjalnie jednak zainteresuje radjosłuchaczy fakt, że bardzo piękne Andante z koncertu Bacha a-moll wykona słynny skrzypek Bronisław Huberman.

STANI ZAWADZKA I BOLESŁAW WOYTOWICZ PRZED MIKROFONEM.

W piątek, dnia 15.V o godz. 17.20 transmitu je rozgłośnia warszawska z Poznania recital śpiewaczy znakomitej sopranistki Stani Zawadzkiej. Artystka wybrała do swego koncertu bardzo interesujace kompozycje starowłoskich mistrzów od wieku XVI do XIX-go. Akompanjuje prof. W. Raczkiewicz. W ten sam dzień wieczorem o godz. 22.00 grać bedzie przed mikrofonem warszawskim znany pianista i kompozytor Bolesław Woytowicz, który wykona utwory Mozarta, Haydna, Webera i inne.

Nasz reporter zanotował:

Przy ulicy Wólczańskiej Nr. 15, w mieszkaniu własnem, zażyła większej dozy sublimatu 22-letnia Michalina Kosior. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował desperatkę do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku był zawód miłosny.

***

Na ulicy Dąbrowskiej potrącony został przez samochód 65-letni Andrzej Pietrasiński, zam. przy ul. Dąbrowskiej Nr. 114. Lekarz pogotowia stwierdził złamanie prawej nogi oraz inne obrażenia ciała i skierował denata do szpitala.

***

Przy ulicy Młynarskiej Nr. 11, podpalając ogień pod kuchnią, spowodowała wybuch nafty i odniosła ciężkie poparzenia całego ciała 52-letnia Matylda Depczyk, którą skierował lekarz pogotowia do szpitala, orzekając stan ciężki.

***

Feliks Urbański, przybyły z Ozorkowa do Łodzi, zaczepiony na ulicy Nowomiejskiej przez „farmazonów", nabył za 85 złotych jako złoty z brylantem pierścionek, który okazał się z mosiądzu ze szkiełkiem. Oszustów poszukuje policja.

***

Antoni Wojtczak, lat 37, woźnica, zam. przy ulicy Szklanej Nr. 4, gdy na podwórzu swej posesji zaprzęgał konia, został kopnięty w twarz i odniósł zmiażdżenie kości nosowej, wybicie kilku zębów i wstrząs mózgu. Lekarz pogotowia przewiózł nieprzytomnego woźnicę do szpitala.

***

Antoni Jędrasik, korzystając z chwili nieobecności w mieszkaniu swej narzeczonej Janiny Widerkiewicz, zam. przy ul. Stańczyka Nr. 4, wyciągnął z jej szuflady 430 zł. i zbiegł. Policja poszukuje nieuczciwego narzeczonego.

***

Do sklepu Lajba Fuksa przy ulicy Franciszkańskiej Nr. 30, zapomocą podniesienia żaluzji dostali się złodzieje i skradli artykuły spożywcze na sumę 900 złotych.

Do mieszkania Moszka Tetkeltauba przy ulicy Okopowej Nr. 26 zapomocą wybicia otworu w murze usiłowali dostać się złodzieje, lecz— spłoszeni —zbiegli. Policja zarządziła dochodzenie.

***

Na ulicy Łagiewnickiej 34 znaleźli przechodnie leżącego pod parkanem i dającego słabe oznaki życia mężczyznę w średnim wieku, bardzo ubogo odzianego. Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zatrucie denaturatem i stan ciężki. Denata, którego nazwiska władze nie zdołały narazie ustalić, skierowano do szpitala.

***

16-letni Tadeusz Majchrzak został w składzie drzewa przy ulicy Limanowskiego Nr. 88 przygnieciony deskami w chwili, gdy przybył z obiadem dla swego ojca, zatrudnionego na placu. Chłopca skierował lekarz pogotowia do szpitala.

***

W mieszkaniu rodziców przy ulicy Reymonta Nr. 26 w Rudzie Pabjanickiej, uległ poparzeniu 2-letni Zdzisław Kulecko. Nieszczęśliwe dziecko, pozostawione bez opieki, wpadło do kotła z wrzątkiem i odniosło ciężkie poparzenia całego ciała. Lekarz pogotowia skierował malca w stanie ciężkim do szpitala.

Do mieszkania Stanisława Pawlaka przy ulicy Marysińskiej Nr. 90, w chwili gdy wyszedł na podwórze, pozostawiając drzwi niezamknięte, zakradł się jakiś osobnik i począł pakować garderobę. Pawlak powrócił i zastał złodzieja przy „pracy". Ujętym okazał się Kazimierz Barański, zamieszkały przy ulicy Łagiewnickiej 40.

Do piwnicy przy ulicy Niskiej Nr. 11, należącej do Stanisława Grabowskiego zakradli się złodzieje i skradli kilka metrów owsa oraz innych zbóż na sumę 200 złotych.

LOTERJA HARCERSKA.

Za 50 groszy każdy stać się może właścicielem kompletu mebli do pokoju sypialnego, składającego się z 2-ch łóżek, szafy garderobianej, toalety z lustrem, 2-ch szafek nocnych oraz konsolki — kto kupi los loterji fantowej, urządzanej przez II drużynę harcerek im. Narcyzy Żmichowskiej, i będzie miał szczęście przy losowaniu.

Rzeczywista wartość powyższych mebli wynosi zł. 900.

Dochód z loterji przeznaczony na obozy dla niezamożnych harcerek.

Radjoprogram

PIĄTEK, dnia 15-go maja 1936 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.20: Muzyka (płyty). 7.20—7.30: Dziennik poranny. 7.30—7.35: Program na dzisiaj. 7.35—7.40: Parę informacyj. 7.40—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—8.30: Audycja dla poborowych. 8.30 11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik poł. 12.15—12.45: Audycja dla szkół (dla dzieci starszych): „Stanisław Moniuszko", w opracowaniu Marji Czekotowskiej. 12.45—13.10: Koncert symfoniczny z udziałem Bronisława Hubermana (płyty). 13.10—13.15: Chwilka gospod. domowego. 13.15—13.20: „Z rynku pracy". 13.20—14.15: „Melodja i rytm" (płyty). 14.15—15.12: Przerwa.

15.12—15.15: — Przegląd giełdowy łódzki.

15.15—15.20: Wiadomości o eksporcie polskim.

15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski.

15.30—16.00: „Zofjom, Zośkom i Zosieńkom"—w dniu imienin złoży życzenia Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

16.00—16.15: Pogadanka dla chorych w oprac. ks. kapelana Michała Rękasa.

16.15—16.45: Koncert zespołu Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa).

16.45—17.00: „W murzyńskiej stolicy—Monrowji" pogadanka podróżnicza inż. L. Kopytyńskiego dla dzieci starszych.

17.00—17.15: „Skarby Polski" — „Lotnictwo polskie" — odczyt wypowie gen. L. Rayski.

17.15—17.20: „Minuta poezji" — wiersze Marji Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej ze zbioru „Balet powojów".

17.20—17.50: „Arje i pieśni mistrzów belcanta", w wyk. Stani Zawadzkiej (sopran), prof. Wł. Raczkowski (akomp.) z Poznania.

17.50—18.00: Poradnik sportowy.

18.00—18.30: Muzyka (płyty).

18.30—18.40: Pogadanka Łódzkiej Rodziny Radjowej—wypowie red. Jan Piotrowski.

18.40—18.45: O wszystkiem potroszku.

18.45—19.10: Muzyka (płyty).

19.00—19.10: Pogadanka aktualna—wygłosi red. Benedykt Stefański p. t. „Zawodowi żebracy". (Na marginesie walki z plagą żebractwa w Łodzi).

19.10—19.20 Program na jutro.

19.20—19.35 Koncert reklamowy.

19.35—19.40: Wiadomości sportowe lokalne.

19.40—19.50: Wiadomości sportowe ogólne.

19.50—20.00: Biuro Studjów rozmawia ze słuchaczami.

20.00—20.10: „Pierwszy monolog Symforjana Drucika" — Jana Tyszkiewicza, w wykonaniu Zdzisława Karczewskiego.

20.10—22.00: „Czar miłości", operetka w 3-ch aktach Akosa Buttykay'a. Wykonawcy: Ksenia — Maryla Karwowska, Wand Ruśkiewiczow, Edmund Zayenda, Edmund Minowicz i inni, oraz orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. Reżyserja Janusza Warneckiego. W przerwie I-ej: Dziennik wiecz. W przerwie II: Obrazki z Polski współcz.

22.00—22.30: Fragment z koncertu z Katowic. W programie utwory E. Morawskiego. Wykonawcy: Orkiestra Symf. Tow. Muzycznego w Katowicach pod dyr. Stefana Lidzkiego-Śledzińskiego i Tad. Beval — tenor.

22.30—22.45: „Skrzynka techniczna"—red. Wacław Frenkiel.

22.45—22.50: Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej.

22.50—23.30: Muzyka taneczna z kawiarni w Warszawie.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.24. WIEDEŃ: Opera Pucciniego.
19.00. MOSKWA Kom.: Dawna muzyka.
19.25. PRAGA: Pieśni ludowe.
19.50. BUDAPESZT: Operetka Lehara.
20.00. PRAGA: Program wiosenny.
20.50. RZYM: Koncert symfon.
22.30. RZYM: Muzyka taneczna.
23.15. RADIO PARIS: Koncert nocny.

Stanęli wczoraj przed sądem:

handlarz, mąż, kominiarz i... fabrykant monet

Przed sądem grodzkim toczyło się wczoraj kilka spraw nader charakterystycznych.

Abram Chęciński jest podwórzowym handlarzem starzyzną. To on właśnie wraz ze swymi licznymi kolegami fachowymi obwieszcza głośnem: „Handel! Handel! Handel!" że jest gotów kupić coś starego.

Na podwórzu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 64 na okrzyki Chęcińskiego nikt nie zareagował. Tylko raz jeden rozległo się psykanie z jakiegoś okna z góry. Chęciński daremnie szukał człowieka, który psykał i doszedł do wniosku, że to jakiś chłopiec figlarz naigrywał się z niego. Chęciński wychodził już z podwórza, gdy zauważył, jak **jedna z lokatorek zniosła do piwnicy łóżko żelazne w nienajgorszym stanie.**

Handlarz zauważył, że kobieta wyszła po chwili z piwnicy bez łóżka, zszedł na dół przekonał się, że kłódka jest mała, małym hakiem ją rozbił i już **był z łupem w bramie, gdy został zatrzymany przez dozorcę.**

Na rozprawie okazało się, że Chęciński choć z zawodu handlarz, nie gardził od czasu do czasu kradzieżami, gdy mu się coś nawinęło pod rękę.

Sąd skazał go na rok więzienia.

***

Stanisław Motel pociągnięty został do odpowiedzialności karnej na podstawie zameldowania swej żony Antoniny, z którą żył od dłuższego czasu w separacji. Antonina Motelowa zameldowała **że mąż ukradł jej... obrączkę ślubną!**

Oskarżony nie przyznał się do winy. Nie ukradł, tylko wziął obrączkę, którą kiedyś, do ślubu, kupił żonie za swoje pieniądze.

Sąd skazał Motela na trzy miesiące aresztu.

***

Leon Samborski był niegdyś uczniem kominiarskim. Wyspecjalizował się w chodzeniu po dachach, rzucił jednak ten fach i zeszedł niżej: **z dachu na strych; z uczciwego kominiarza stał się pajęczarzem i kradł bieliznę na strychach.** 18 marca zginęła ze strychu domu przy ul. Ogrodowej 18 bielizna wartości 250 zł. Dozorczyni domu widziała złodzieja, gdy wychodził z tobołem, ale nie podejrzewając go o nic złego, nie zatrzymała. W albumie przestępców — **odrazu go poznała z fotografji.**

Samborski został skazany na rok więzienia.

***

Tadeusz Centel zajmował się niegdyś fałszowaniem monet. Ostatnio zmienił zawód, zamiast fabrykować fałszywe— **wolał rabować prawdziwe pieniądze.**

W dniu 28 lutego Centel przy zbiegu ul. Piotrkowskiej i 6 Sierpnia wyrwał sakiewkę Mani Stencel, próbował się zmieszać z tłumem, ale został ujęty.

Złodziej-fałszerz został skazany również na rok więzienia.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w piątek, premjera głośnej sztuki Ayn Randa „Kto zabił?" (Proces Folknera) w przekładzie Mieczysława Jagoszewskiego, w reżyserji Jana Boneckiego, który też odtworzy popisową rolę prokuratora..

Jadną z sensacji tej sztuki jest fakt, że wyrok na oskarżoną wyda sama publiczność. Każdy widz ma prawo otrzymania kuponu upoważniającego go do zostania jednym z 12-tu sędziów przysięgłych. Kupon wydaje kasa teatru po zgłoszeniu nazwiska.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. „Balladyna" dla młodzieży szkolnej.

W niedzielę o godz. 4-ej po poł. po cenach zniżonych „Matura".

W sobotę i w niedzielę o godz. 8.30 wiecz. „Kto zabił?"

„PROCES O MORD FOLKNERA".

Dziś, t. j. 15-go maja b. r., o godz. 20.30 dana będzie w Teatrze Miejskim sztuka p. t. „Proces o mord Folknera".

Premjera ta zakupiona została przez Tow. opieki nad więźniami „Patronat", w celu zasilenia funduszów na pomoc dla tych, którzy po wyjściu z więzienia, pragną powrócić na lepszą, uczciwszą drogę.

Niewielką ilość pozostałych biletów nabywać można u p. sędziny Konarzewskiej od godziny 9—10 i od 15—18-ej, ul. Piotrkowska 194, lub zamawiać telefonicznie (tel. 182-62), albo też przed przedstawieniem w kasie teatru.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18).

Dziś o godzinie 20.15 wesoła komedja Nicodemiego „Nauczycielka", w reżyserji Mieczysława Nawrockiego.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Jeszcze tylko przez 7 dni pozostanie w Łodzi teatr rewjowy „Ararat", występujący gościnnie w teatrze „Rozmaitości". W programie p. t. „Świat cudów" — parodja na sztukę „Josie Kałb". Ceny zniżone. Początek codziennie o godz. 9-ej wiecz.

KRÓL TANGA W FILHARMONJI.

W niedzielę, 17-go i w poniedziałek 18-go b. m., o godz. 8.45 wiecz. wystąpi w Filharmonji król tanga E. Bianco ze swym zespołem, przyczem na całość programu złoży się orkiestra, śpiew, jazz i taniec. Pozostałe bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

BUDAPESZTEŃSKI NADKANTOR M. PRAJS W FILHARMONJI.

Dziś, w piątek, 15-go b. m., o godz. 7-ej wieczorem oraz w dniu jutrzejszym o godz. 9-ej rano uroczyste modły odprawi nadkantor budapeszteńskiej synagogi M. Prajs.

Łodzianie w Wilnie

na uroczystości żałobnej składania Serca Marszałka u stóp Matki

Marszałek Józef Piłsudski ukochał Wilno. Ukochał to piękne miasto miłością wielką i niezagasłą, a najlepiej o tem świadczy fakt, iż, zawsze sercem swem będąc w Wilnie, oddał je pod wieczystą opiekę tej polskiej strażnicy kresowej.

Nim jednak do tego Wilna dotarł, nim je od swych najmilszych druhów-żołnierzy w prezencie wielkanocnym otrzymał, w swej pracy niepodległościowej otarł się o Łódź. Łódź jest jedną z najpiękniejszych kart we wspaniałym życiorysie Wodza Narodu, Pierwszego Męża w odrodzonem Państwie Polskiem.

To też Łódź pragnęła wziąć jaknajliczniejszy udział w ostatnim hołdzie, oddanym wielkiemu Sercu wielkiego Polaka.

Łódź i województwo reprezentowane było w Wilnie przez 500 jej przedstawicieli z wszystkich warstw i grup społecznych.

***

Pociąg z łódzką delegacją odszedł z dworca Łódź - Fabryczna z półgodzinnem opóźnieniem. Sześć wagonów klasy III i dwa wagony klasy II — zajęto do ostatniego miejsca.

Poszczególne przedziały grupują mieszkańców różnych miejscowości okręgu. Zgierz, Andrzejów, Piaskowice, Wiskitno, Sieradz itd itd.

W drodze małe niespodzianki. Na stacji Warszawa — Wileńska, gdzie pociąg zatrzymał się o godzinie pierwszej po północy, pusto i ciemno. Bufet zamknięty. Co przemyślniejsi pasażerowie wydostali skądś flaszki i zaopatrują się w wodę z pompy stacyjnej.

W Małkini, gdzie pociąg zatrzymał się po raz wtóry, już nieco lepiej. Jest piwo i lemoniada. W Białymstoku jest już nawet herbata.

Wreszcie Wilno.

Na dworcu ruch oszałamiający, ale tłoku niema. Już od pierwszej chwili po przybyciu do tego miasta, pęczniejącego gwałtownie od napływu dziesiątków tysięcy pielgrzymów z całego kraju, stwierdzić można, iż komitet organizacyjny działa sprawnie. Przed dworcem kilkadziesiąt osób rozdaje obszerne, szczegółowo opracowane programy. Przewidziano w nich wszystko: przebieg uroczystości, trasą pochodu, kwatery, punkty wyżywienia, punkty sanitarne, a nawet... ceny w jadłodajniach, jak restauracje I, II i III kategorji, cukiernie i kawiarnie, nie zapomniano o dokładnym rozkładzie jazdy, pociągów normalnych i wycieczkowych.

***

W godzinach wieczorowych 11 maja, po otwarciu wystawy pod nazwą „Marszałek Piłsudski a Wilno", capstrzyk żałobny po ulicach miasta, góry Zamkowa i Trzykrzyska, Ostra Brama i kościół św. Teresy, ratusz, wieża Świętojańska, kościoły św. Anny, św. Katarzyny, Katedra, dziedziniec Piotra Skargi w uniwersytecie, jarzą się od świateł.

Na Placu Łukiskim, obecnie Marszałka Piłsudskiego, apel poległych za Polskę i Wilno oraz straconych na tymże placu powstańców z r. 1863. Głucho brzmi werbel, potem zapada cisza majowego, pogodnego wieczora, wśród której słychać tylko trzask spalających się bierwion w dwuch wielkich zniczach, płonących pośrodku placu.

Czworobok wojska nieruchomieje na rozkaz „Prezentuj broń!...", potem słychać długą litanję nazwisk, na tle warkotu werbla, a z różnych stron placu pada co chwilę „Polegli na polu chwały za Wilno i Polskę".

Apel się kończy. Rozlega się salwa działowa. Tymczasem w kościele św. Teresy rozpoczyna się uroczystość przeniesienia zwłok matki Marszałka z krypty do nawy głównej i urny z Jego Sercem.

Sześć słupów świetlnych koncentruje się nad kościołem św. Teresy, bijąc w niebo przez całą noc, do świtu.

***

Dzień 12 maja. Od najwcześniejszego ranka tłumy gromadzą się w pobliżu kościoła katedralnego. Pozostałe ulice miasta zupełnie opustoszałe. Ruch kołowy na trasie pochodu, tak samo, jak ruch pieszych, wstrzymano od godz. 6.30 rano.

Delegacje ustawiają się z transparentami na Placu Katedralnym. Rodziny: Wojskowa, Policyjna itd., zajmują miejsca na trybunach. Wszędzie panuje wzorowy porządek.

Pociąg, którym przybył do Wilna Prezydent Rzeczypospolitej, poprzedzony przez pociąg specjalny, wiozący oddziały Kolejowego Przysposobienia Wojskowego, już od szeregu godzin stoi na bocznym torze.

O godzinie 8-ej rano rozpoczyna się uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele św. Teresy. Krótko po godzinie 9-ej na Placu Katedralnym ukazuje się pierwszy oddział piechoty. W absolutnej ciszy rozbrzmiewa łoskot werbli. Wzdłuż trasy pochodu rozbłyskują świece bagnetów. To szpalery wojskowe, ustawione po obu stronach drogi, prezentują broń. Płyną zbrojne szeregi wśród warkotu bębnów. Za piechotą konnica. Fanfarzyści konni — ze srebrnemi trąbkami, wysoko wzniesionemi w górę. Ale dziś milczą fanfary, za to rozbrzmiewa potężnie, głucho, jak skarga, kirem obity bęben.

Nagle rodzwoniły się dzwony. To znak, iż kondukt żałobny opuścił wnętrze świątyni. Z wieży spływa srebrzysto melodja hejnału. Lance ułańskie nie furkoczą dziś chorągiewkami, gdyż te są zawinięte i przywiązane wstążkami z czarnej krepy.

Po kawalerji — poczty sztandarowe, potem wieńce, po tęczowej powodzi barw chorągwianych — ciężkie korony zieleni. Teraz po obu stronach trasy pochodu szpalerem posuwa się duchowieństwo katolickie. Księża świeccy w komżach, zakonnice i zakonnicy wszystkich reguł.

Duchowieństwo otwiera drogę dla baldachimu z urną, zawierającą Serce Marszałka, za nią — działo, a na niem trumna z prochami Matki, okryta sztandarem. Za trumną postępuje rodzina Marszałka, Pan Prezydent Rzplitej, potem rząd, senat, sejm, najwyżsi dostojnicy państwowi cywilni i wojskowi, przedstawiciele instytucyj naukowych i uczelni wyższych, w barwnych szatach oficjalnych, prezydja miast, delegaci organizacyj wojskowych i cywilnych, korporacje akademickie z rapierami, korpus oficerski — generałowie, kilkuset pułkowników i podpułkowników, oficerowie niższych stopni, wszystkie skonfederowane w P. Z. O. O. organizacje, przysposobienie wojskowe męskie i żeńskie, w tem strzelcy, harcerze, „zuchy", „Sokół", nieprzeliczone grupy, reprezentujące zrzeszenia i zawody, jak sędziowie, prokuratorzy, rada notarjalna i adwokacka, lekarze, ziemianie, zrzeszenia artystyczne, nauczycielstwo, technicy, rzemiosło, urzędnicy państwowi i samorządowi, delegacje ziem, województwa i powiatów, przyczem ogólną uwagę zwracała liczna grupa górników w tradycyjnych, czarnych mundurach, z zapalonymi lampkami kopalnianemi w ręku. Wielotysięczna masa przepływa tak szybko, gęsto i rytmicznie, iż widzom wydaje się, iż ten barwny tłum — stoi, a w ruchu wstecznym posuwa się wszystko inne: drzewa, domy, ulice.

Teraz opróżniają się trybuny i „rodziny" kobiece, policyjne, wojskowe i inne, biorą udział w pochodzie, tuż za delegacjami miast, poprzedzając publiczność niezorganizowaną.

Po uroczystościach na Rossie, kiedy 101 wystrzałów armatnich obwieściło światu, iż wielkie Serce polskie na wieki spoczęło w ziemi, łodzianie rozproszyli się, zwiedzając ukochane miasto Marszałka.

A wieczorem, kiedy znów wystrzeliły ku niebu świetliste słupy reflektorów, delegacja nasza opuściła Wilno, miasto miłe, aby już nazajutrz znaleźć się w murach Łodzi.

B.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 15 maja 1936 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Sparaliżowana siła złota

Ostatnie zarządzenia rządu polskiego w dziedzinie walutowej, mające na celu przedewszystkiem zahamowanie odpływu złota z kraju, nie są zjawiskiem odosobnionem. Cały prawie świat broni swego stanu posiadania w żółtym kruszcu, na którym od wieków opierają się wszelkie międzynarodowe stosunki gospodarcze, ceny rynków światowych, wreszcie dobrobyt poszczególnych jednostek. Choć większość państw uciekła faktycznie lub fikcyjnie od waluty złotej, zapasy złota w bankach emisyjnych poszczególnych krajów wciąż stanowią o ich roli w międzynarodowem życiu gospodarczem i o ich wewnętrznej sytuacji ekonomicznej.

Na początku bieżącego roku ogólny stan zapasów wszystkich banków emisyjnych świata wyniósł niespełna 20.000 tonn. Gdyby tę całą ilość światowego złota przetopić w jeden blok sześcienny, otrzymalibyśmy sześcian, którego bok równałby się 10 metrom. Odpowiada to mniej więcej wielkości dwupiętrowego domu. Tak więc można powiedzieć, że równowaga finansowa świata wspiera się na dwupiętrowej budowli złota.

Światowe zapasy złota wzrastają bardzo wolno, co wynika ze słabego wzrostu produkcji. To powolne tempo wzrostu stocku jest zresztą jednym z warunków stałości kursu złota. Dokładne obliczenia ustaliły, że stock światowy złota powiększa się średnio zaledwie o 3 proc. rocznie, w związku z czem ustalił się ongiś pogląd, że jeśli roczna produkcja złota wynosi 2.80 proc. stocku, sytuacja monetarna świata nie podlega wstrząsom, a ceny zachowują swój poziom.

Jeżeli natomiast roczna produkcja jest poniżej 2.80 proc. zapasu, odczuwa się na rynkach światowych brak złota, ceny spadają, długi rosną, obroty kurczą się, upadłości mnożą — słowem następuje kryzys.

Wreszcie przy rocznej produkcji złota, przekraczającej 2.80 proc. stocku, następuje inflacja złota, interesy ożywiają się — i ceny idą w górę. Tak było w XIX wieku, kiedy odkryto pokłady złota w Kalifornji, Klondyke i Afryce Południowej, tak też było w okresie odrodzenia po odkryciu Ameryki, kiedy zaczęto zwozić do Europy „cudowny metal" Nowego Świata.

Dziś jednak, kiedy większość krajów uciekła od tej waluty złotej, ceny rynków światowych nie reagują dodatnio nawet przy zwiększonej produkcji złota. Jednocześnie zamęt w krążeniu żółtego metalu powoduje olbrzymią tezauryzacja. Ludność Indyj, Chin i Egiptu tezauryzowała od wieków złoto w postaci monet, sztab, lub wszelkiego rodzaju artykułów złotniczych, od chwili zaś kryzysu powojennego Zachód poszedł za przykładem Wschodu i tezauryzuje olbrzymie ilości złota w monetach i sztabach.

W ciągu 430 lat, t. j. od rozpoczęcia eksploatacji złota w Ameryce, światowa produkcja złota wyniosła 39.000 tonn, czyli na rok przypada mniej, niż 100 tonn. Rekordowym rokiem w produkcji złota był rok 1915 (23 miljn. uncyj). Rekord ten został pobity dopiero w 1932 r. naskutek zwiększonej produkcji złota w Kanadzie i Rosji (24 miljn. uncyj). W roku 1934 światowa produkcja złota wynosiła 27.6 miljn., a w 1935 roku 30.5 miljn. uncyj. Pierwsze miejsce wśród państw produkujących złoto zajmuje Unja Południowo-Afrykańska, na drugie miejsce wysunął się obecnie Z.S.R.R.

Wartość złota, wydobytego w roku ubiegłym, wynosiła około 5 miljardów złotych. Największa część złota idzie, oczywiście, na cele monetarne. Obliczono, że w ciągu 20 lat, poprzedzających wojnę, 25 proc. złota pochłonął przemysł jubilerski, 17 proc. — Indje, Chiny i Egipt na tezauryzację, a 58 proc. poszło na bicie monet.

Jak już wyżej stwierdziliśmy, kiedy waluta złota działa normalnie, t. j. kiedy większe państwa są z nią związane, złoto jest regulatorem sytuacji finansowo-ekonomicznej świata. Tak jednak nie jest od szeregu lat, zwłaszcza od roku 1931, kiedy funt szterling uciekł od złota. Monetarna i ekonomiczna jedność świata jest rozbita: mnożą się barjery dewizowe i celne, zahamowane jest krążenie towarów, kapitałów i nawet ludzi. Każde państwo zamyka się w sobie, szukając w tem lekarstwa na odzyskanie dobrobytu.

Napróżno produkcja złota bije wciąż nowe rekordy; zahamowanie swobodnego krążenia złota oraz tezauryzacja jego, przy wciąż nowych zarządzeniach, utrudniających wymianę międzynarodową, pozbawiają złoto jego normalnej roli, t. j. finansowania światowego handlu. Siła złota jest dzisiaj sparaliżowana, a bezrobocie miljonów ludzi jest jedną z konsekwencyj bezrobocia złota.

Zwiększony popyt na przędzę

Brak poszczególnych numerów, ale ogólne zapasy duże.—Zawodna lokata kapitałów

Wzmożony popyt na przędzę, o czem już sygnalizowaliśmy, **trwa na rynku łódzkim nadal.** O ile przytem przed kilku dniami ograniczał się on przeważnie do przędzy bawełnianej, ostatnio objął również **przędzę czesankowa.** Jeśli się zważy, że sezon letni w produkcji bawełnianej ma się ku końcowi, a w wełnianej prawie że jest już zakończony, przyjąć należy, iż obecny **dość gwałtowny wzrost popytu na przędzę ma po części charakter spekulacyjny, poczęści tezauryzacyjny.** Potwierdzają to bezpośrednie obserwacje rynku, na którym stwierdzić można dążenie do **lokowania w przędzy wolnych kapitałów ze strony osób,** które dotychczas z handlem przędzą nic nie miały wspólnego.

Objaw ten nie poraz pierwszy zresztą zachodzi na nerwowym rynku łódzkim. **Obserwować go można było już kilkakrotnie** w okresach ważniejszych przemian gospodarczych, czy politycznych, zawsze jednak kończył sie **stratami dla szukających lokaty w półfabrykacie,** którzy przepłacali przędzę przy zakupach, nie mogąc oczywiście, wyciągnąć tych samych cen w chwili sprzedaży.

Aczkolwiek **konsekwencje dla rynku tego rodzaju „tezauryzacji towarów" nie są wielkie,** wytwarza ona pewien specyficzny **nastrój podenerwowania,** przez pryzmat, którego sam fakt tezauryzacji, jak i jego znaczenie **wydaje się większe, niżby to wypływało z rozmiarów wzmożonego popytu i jego wartości symptomatycznej.** Z tego względu tezauryzacja półfabrykatów jest **niepożądana,** zwłaszcza, że utrudnia ona również **kontrolę rynku pod względem stopnia nasycenia,** na szczęście jednak jako objaw o podkładzie raczej psychicznym jest **zazwyczaj krótkotrwała.**

Zwiększenie zapotrzebowania na przędzę wywołało pewne **zakłócenie normalnej równowagi podaży i popytu.** Ze strony kupiectwa podnosza się głosy, iż **producenci celowo ograniczają podaż, pragnąc wygrać na cenach.** Istotnie ostatnio nastąpiła **zwyżka przędzy bawełnianej przeciętnie o 2 centy na kg.** oraz mniej więcej takaż zwyżka cen przędzy czesankowej, w tej branży jednak nie ma on charakteru powszechnego lecz **raczej sporadyczny.**

Przemysł tłumaczy podniesienie cen **podrożeniem surowca, względnie koniecznością wyrównania cen do poziomu opłacalności** (według opinji przemysłu bawełnianego w obecnych cenach przędzy tylko w części mieszczą się odpisy amortyzacyjne), **stanowczo jednak zaprzecza, aby sztucznie ograniczał podaż.** Wobec zwiększonego ostatnio zapotrzebowania w niektórych fabrykach **zabrakło pewnych, przedewszystkiem sztandartowych numerów przędzy.** Ponieważ część fabryk wskutek przejściowego braku surowca po wprowadzeniu ograniczeń dewizowych — zmuszona była **zmniejszyć produkcje** — konsekwencją obu tych przyczyn może być w poszczególnych wypadkach **niemożność natychmiastowego pokrycia zapotrzebowania.** Celowa odmowa sprzedaży zachodzić może — zdaniem przemysłu — **tylko wyjątkowo, gdy zgłoszenie ma wyraźnie charakter tezauryzacyjny.**

Poza wypadkami braku — wskutek chwilowego wyczerpania — poszczególnych numerów w niektórych fabrykach, **przędzy na rynku — według obliczeń przemysłu — jest naogół dostateczna ilość, zapasy jej bowiem znacznie przekraczają miljon kg., istniejące zaś niedobory w niektórych numerach są uzupełniane przyśpieszoną produkcją.**

W dziale towarów gotowych nie można na rynku łódzkim zauważyć istotniejszych zmian. Popyt na artykuły letnie, zwłaszcza damskie wełniane, jest **dość duży,** jednak — zdaniem kupiectwa — wobec słabych naogół dotychczas obrotów sezonowych winien być jeszcze większy. Według opinji hurtowników, ze strony kupiectwa prowincjonalnego można obserwować pewną **obawę przed przeładowaniem składów,** to też **popyt** na niektóre artykuły, jak np. z działu konfekcji damskiej, **skończył się w tym roku nieco wcześniej niż normalnie.**

Ceny towarów gotowych nie uległy żadnym zmianom, natomiast zmieniły się nieco warunki sprzedaży. **Kredytowanie jest bardzo ostrożne,** co łaczy się zresztą z **trudniejszem obecnie dyskontem.** Banki, utrzymujące dość duże rezerwy kasowe bardziej **selekcjonują materjał wekslowy i ograniczają kredyt do trzech miesięcy.** Jednak materjał dobry dyskontowany jest bez wiekszych trudności przy niezmienionej stopie.

Spekulacyjna gra akcjami

Znaczna zwyżka papierów wartościowych

Specyficzny charakter obrotów akcjami coraz wyraźniej uzewnętrznia się zarówno **w silnych wahaniach kursowych,** jak i w przenoszeniu się zainteresowania kulisy giełdowej z jednej grupy akcyj do drugiej. Przed kilku dniami benjaminkiem giełdy były akcje metalurgiczne, które gwałtownie zwyżkowały. — Obecnie daje się zauważyć **odwrót przedewszystkiem od tych akcyj,** a przynajmniej od pewnej ich części. Wczoraj wydatnie **zniżkowały akcje ostrowskie,** które straciły 175 punktów, schodząc do 31.75. Słabiej o 50 punktów kształtował się również kurs Starachowic, notowanych po 35.25.

Natomiast **Bank Polski, który onegdaj spadł do 100.00, wczoraj podniósł się o 300 punktów do 103.00.** Najsilniejsze bodaj wahania wykazują ostatnio akcje Banku Polskiego, których parusetpunktowe różnice kursowe są na porządku dziennym. Mocno kształtowały się również akcje Warsz. Fabr. Cukru, które podniosły się w cenie o 100 punktów do 30.25. Mniejszą stosunkowo zwyżkę wykazał Lilpop, podnosząc się o 25 punktów do 12.00, Modrzejów o 50 p. do 6.50 i t. d.

Dla papierów procentowych tendencja była mocna. Jedynym bowiem walorem, który nie zwyżkował wczoraj, była poż. stabilizacyjna, utrzymująca się na poziomie 64.00. Jest to niewątpliwie odbiciem **dość słabego kursu tego papieru na giełdach amerykańskich** i do pewnego stopnia nieuzasadnionych pogłosek o możliwej konwersji.

Natomiast pozostałe papiery **zwyżkowały wydatnie. Poż. inwestycyjna podniosła się o 150 punktów do 69.50, dolarówka o 250 p. do 52.25.** Mocno kształtował się również kurs innych pożyczek dolarowych oraz papierów prywatnych, przedewszystkiem listów zastawnych.

W Łodzi tendencja była mocna przy niewielkich stosunkowo obrotach. Notowano: Poż. stabilizacyjna — sprzedaż 64.25, kupno 63.75, poż. inwestycyjna— 70.00—68.00, dolarówka 53.00—52.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi — 47.25—47.00.

że się, że wolne mieszkania 1-izbowe sta

Wzrost tranzakcyj nieruchomościami

Zwyżka cen placów i domów o 10—20 proc.

Ostatni okres przyniósł bardzo wydatne ożywienie na łódzkim rynku nieruchomości. Obecne ożywienie na omawianym terenie jest tem wyraźniejsze, że od dłuższego czasu już panował na rynku nieruchomości bardzo znaczny zastój, popyt na domy i place był bardzo mały, ceny objektów były raczej niskie.

Ożywienie na rynku domów i placów wyraża się obecnie **w dość silnem zwiększeniu popytu** na oba wymienione objekty przyczem ceny **zaofiarowane są obecnie przeciętnie o jakieś 10—15%** wyższe od cen, jakie chciano płacić jeszcze niedawno.

Popyt na nieruchomości stosunkowo najsilniej ujawnia się **w kołach wolnych zawodów i prywatnych kapitalistów,** mniej lub wcale wśród kupiectwa i przemysłu. Najbardziej poszukiwane są **objekty średnie i mniejsze, zarówno domy,** jak i place, przyczem **zwyżka cen w tej grupie objektów jest bardzo znaczna,** dochodzi bowiem w niektórych wypadkach do 20%.

Podaż nieruchomości była względnie niewielka. Ze strony posiadaczy widoczna była pewna **rezerwa w wyzbywaniu się ich,** to też liczba tranzakcyj w stosunku do istniejącego zainteresowania nieruchomościami nie jest dotychczas zbyt duża. Natomiast winna ona — według opinji panujących na rynku — **znacznie się powiększyć w najbliższych dniach,** bowiem liczne pertraktacje o kupno objektów weszły już **w stadjum finałowe.**

Zaznaczyć należy, że notowane obecnie na łódzkim rynku nieruchomości ożywienie **nie jest zjawiskiem wyłącznie lokalnym.** Analogiczne ożywienie sygnalizowane jest z Warszawy jak również z miast prowincjonalnych.

Modernizacja włókiennictwa angielskiego

Towarzystwo Lancashire Cotton Corp., które powstało w roku 1929 z inicjatywy wielkich banków dla uzdrowienia przemysłu bawełnianego w hrabstwie Lancashire — nabyło wielką przędzalnię Trent Mill w miejscowości Shaw Przędzalnia ta jest jedną z największych i najnowocześniej urządzonych i posiada 124.000 wrzecion. W związku z tem Tow. Lancashire Cotton Corp. unieruchomi kilka starych przędzalń i przeniesie robotników do świeżo nabytej przędzalni. Początkowo Tow. Lancashire Cotton Corp. interesowało się tylko staremi prędzadniami, by przez fuzję uczynić je rentownemi. W ostatnim czasie zwrócono uwagę na objekty zmodernizowane, dzięki czemu koncern zaczyna dawać większe zyski.

Handel zagraniczny Z. S. R. R.

Ogólny obrót handlu zagranicznego ZSRR w pierwszym kwartale r. b. osiągnął 112.749.000 rubli, z czego na wywóz przypada 51.135.000. a na przywóz 61.641.000 rubli. Nadwyżka przywozu nad wywozem o 10 przeszło miljonów rubli tłumaczy się wzmożonym importem towarów z Japonji w ramach układu w sprawie sprzedaży kolei wschodnio-chińskiej i większym importem na warunkach kredytowych z Niemiec i z Czechosłowacji.

Zauważyć należy, że udział wyywozu artykułów przemysłowych z Rosji Sowieckiej w roku bieżącym osiągnął dalszy znaczny wzrost W pierwszym kwartale r.b. udział wywozu artykułów przemysłowych w ogólnym eksporcie sowieckim wynosił 71,8 proc, podczas gdy produktów rolniczych tylko 28,2 proc.

Największym odbiorcą towarów sowieckich w I kwartale r. b. była Wielka Brytanja, która zakupiła towarów za 10.631.000 rubli, a wywiozła do Rosji towarów za 6.487.000 rb. Drugie miejsce zajęły Stany Zjednoczone, które importowały za 5.995.000 rb., wywiozły jednak do Rosji za 13,219.000 rb. Trzecie miejsce zajęła Persja (eksport 4.491.000 rb., import 5.322.000 rubli).

Giełda pieniężna

Warszawa, 14 maja.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach normalnych. Notowano: Amsterdam 359.15 (—5), Berlin 213.45, Bruksela 90 (—10), Londyn 26.39 (—7), Madryt 72.58, Nowy Jork 5.30.88, Nowy Jork kabel 5.31 Oslo 132.50, Paryż 35.01, Praga 22.02, Sztokholm 136.05 (+10), Zurych 172.05 (+15), Bank Polski ustalił kursy dla walut zagranicznych: dolary amerykańskie 5.38,50 (—0.5), kanadyjskie 5.26, floreny holenderskie 358.15 (—5), franki francuskie 34.92, franki szwajcarskie 171.51, belgi belgijskie 89.75 (—10), funty angielskie 26.30 (—7), guldeny gdańskie 99.80, korny czeskie 18.90, korony duńskie 117.25 (—25), korony norweskie 131.85 ,—30), korony szwedzkie 135.40 (—5), liry włoskie 35 (—200), marki fińskie 11.45 (—5), marki niemieckie 136 (—200), srebrne 154, pesety hiszpańskie 62, szylingi austrjackie 98.

AKCJE. Dla akcyj tendencja była wybitnie mocna. Większych tranzakcyj dokonano akcjami Banku Polskiego i akcjami metalurgicznemi. Notowano: Bank Polski 103—102—103 (+300), Cukier 30—31—30.25 (+100), Węgiel 15.75—15.50, Lilpopy 12.50—12 (+25), Modrzejów 6.50 (+50), Norblin 49.50 (+50), Ostrowieckie 33—31.50—31.75 (—175), Starachowice 36.25 —35.25 (—50).

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była również mocna przy większych obrotach 3 proc. inwestycyjną, 7 proc. stabilizacyjną i 5 proc. Warszawy listami nowemi. Notowano: 4 proc. dolarowa 50.50—52.25 (+225), 3 proc. inwestycyjna I i II emisja 69.50 (+150), serje 74.50 (+150), 5 proc. konwersyjna 52 (+75), 6 proc. dolarowa 81.50 (+50), 7 proc. stabilizacyjna 64, po 500 dolarów 65.50, 8 proc. listy funtowe Przemysłu Polskiego 96.50—97 (—25), 4 i pół proc. ziemskie 44.25—44.50 (+50), 4 i pół proc. poznańskie 39 (—25), 4 i pół proc. ziemskie poznańskie w złotych w złocie 45.25 (+75), 5 proc. Warszawy stare 55.25—55.75 (+50), nowe 54—53.50—53.88 (+25), odcinki po 1.000 złotych 54—54.25, 5 proc. Kalisza nowe 42, 4 i pół proc. Łodzi 46, 5 proc. Łodzi stare 49, nowe 47.25 (+25), 5 proc. Piotrkowa 42.50 (+35), 6 proc. obligacje m. Warszawy 8-ma i 9-ta emisja 52—52.25 (+125), Tranzakcje dokonane a nienotowane: 8 proc. dillonowska 97 (+50), 7 proc. śląska 74—73.75—74, 7 proc. warszawska dolarowa 72.75 73.25 (+100). W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. budowlana 26.75—26—26.25, 4 proc. inwestycyjna 52.25 (—75).

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: pożyczka inwestycyjna 1 emisja 69.00—68.50, dolarówka 50.50—50.00, pożyczka konwersyjna 52.00—51.50, pożyczka stabilizacyjna 64.50—63.75, Bank Polski 104— 102.00. Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 15.75—16.00, pszenica 24..25—24.50, pszenica zbierana 24.25—24.50, jęczmień 15.25—15.50, owies jednolity 17.00—17.25, owies zbierany 16.00—17.00, mąka żytnia 1) 21.25—22.25, mąka żytnia 2) 22.75—23.75, mąka pszenna 36.50—38.50, otręby żytnie 11.50—12.00, otręby pszenne 11.00—11.25, otręby pszenne grube 11.50—J11.75, rzepak 44.00—45.00, groch Victoria 25.00—28.00, makuch lniany 17.00—18.00, makuch rzepakowy 15.00—16.00.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY JORK. Loco 11.63, maj 11.58, czerwiec 11.44, lipiec 11.29, sierpień 11.14, wrzesień 10.81, październik 10.34—35, listopad 10.33, grudzień 10.33, styczeń 10.33, luty 10.34, marzec 10.35.

NOWY ORLEAN. Loco 11.60, maj 11.51, lipiec 11.23, październik 10.30, grudzień 10.30, styczeń 10.30, marzec 10.32—34.

LIVERPOOL. Maj 6.17, czerwiec 6.10, lipiec 6.00, sierpień 5.86, wrzesień 5,74, październik 7.65, listopad 5.56, grudzień 5.56, styczeń 5.55, luty 5.55, marzec 5.55, kwiecień 5.55, maj 5.55, czerwiec 5.52, lipiec 5.40.

EGIPSKA. Maj 8.80, lipiec 8.7, październik 8.49, listopad 8.39, styczeń 8.29, marzec 8.25, maj 8.25.

UPPER. Maj 7.05, lipiec 7.06, październik 6.74, listopad 6.65, styczeń 6.54, marzec 6.62, maj 6.62.

BREMA. Loco 13.83, lipiec 12.13, październik 11.65, grudzień 11.64, styczeń 11.63, marzec 11.66.

ALEKSANDRJA. Sakkelaridis: Maj 15.14, lipiec 15.04, listopad 14.93, styczeń 14.74.

Ashmouni: Czerwiec 12.78, sierpień 12.60, październik 12.19, grudzień 12.05, luty 12.03.

Rozbudowa regjonu łódzkiego

W dniu 13 b. m. w Urzędzie Wojewódzkim Łódzkim odbyła się konferencja poświęcona zagadnieniu racjonalnej rozbudowy regjonu podmiejskiego łódzkiego.

W konferencji, której przewodniczył p. wojewoda Al. Hauke-Nowak, brali udział: wiceprezydent p. Godlewski, przedstawiciele biura planu regjonalnego m. Łodzi z kierownikiem p. inż. Lisowskim Kamilem, przedstawiciele wydziału powiatowego łódzkiego z przewodniczącym wydziału p. starostą Makowskim p. inż. J. Bajkiewiczem i wydz. samorządowego z p. naczelnikiem inż. J. Jelinkiem.

Tematem konferencji były sprawy uporządkowania regjonu łódzkiego podmiejskiego pod względem parcelacyjnym, regulacyjnym i budowlanym.

Stabilizacja walut?

Zapowiedź rokowań o międzynarodowy układ monetarny

Duże wrażenie w paryskich kołach finansowych wywołał artykuł b. ministra finansów Germain Martin, ogłoszony w „Le Capital" p. t. „Zaproszenia zagraniczne".

Autor zwraca uwagę na fakt, że w momencie, gdy Blum formalnie wypowiedział się za utrzymaniem stałości franka, niektóre zagraniczne organa prasowe wystąpiły z interesującą sugestją światowego układu monetarnego. Londyński „Economist" nawołuje nawet do natychmiastowego wszczęcia dyskusji nad sprawą ustanowienia najlepszego i najbardziej słusznego stosunku między funtem i frankiem. Podobne tendencje zdradza artykuł p. Waltera Lippmana, umieszczony na łamach „New York Heralda".

Byłbym szczęśliwy — pisze Germain Martin — gdyby doszło do realizacji tych pomysłów, gdyż oczekiwałem na tego rodzaju zaproszenia już w chwili, gdy w latach 1934/35 starałem się jako minister finansów doprowadzić do międzynarodowej stabilizacji walut. Nie byłbym się sprzeciwiał przestudjowaniu problemu najlepszego i najbardziej sprawiedliwego stosunku między funtem, dolarem i frankiem.

Autor artykułu podkreśla dalej, iż w okresie, kiedy piastował on tekę ministra finansów przeszkodą do stabilizacji walut była atmosfera zamętu politycznego. Dzisiaj w Londynie i w Nowym Yorku pragną nadejścia przystosowania światowego. Jak to urzeczywistnić — zapytuje Germain Martin — przy utrzymaniu obecnej relacji franka i innych walut bloku złotego w stosunku do złota, a więc bez dewaluacji?

W zakończeniu min. Germain Martin domaga się bezstronnego rozważenia tej sprawy, nie precyzuje jednak swego stanowiska.

Działalność B.G.K. w 1935 r.

Wyjaśnienia wiceprezesa J. Kożuchowskiego

Warszawa, 14 maja.

W sali konferencyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego odbyła się konferencja poświęcona omówieniu działalności B. G. K. w 1935 r.

Rok 1935 był dla Banku okresem wzmożonej działalności w zakresie akcji oddłużeniowej: na odcinku długów rolniczych i samorządowych. Wreszcie Bank rozpoczął również stosowanie szeregu ulg do dłużników, korzystających z kredytów budowlanych.

Bank zamknął rok 1935 sumą bilansową w wysokości 2.286.299 tys. zł.; jest to najwyższa suma, jaką Bank wykazał w ciągu dotychczasowej działalności. Obroty Banku wzrosły o 1.450 milj. do 19.840 milj. zł.

Kapitały własne zwiększyły się o przeszło 2 miljony zł. do sumy 199,2 milj. zł.

W grupie kapitałów obcych nastąpił spadek wkładów przy równoczesnym wzroście lokat Skarbu Państwa.

Pogotowie kasowe Banku utrzymywane było w r. ub. na wysokim poziomie i wynosiło w końcu r. ub. 22,2 procent.

Działalność kredytowa Banku zwiększyła się w r. ub. o 90,8 milj. do kwoty zł. 1.962,3 milj.

Ogólna suma kredytów działu handlowego wzrosła o 21,2 milj. do zł. 470,4 milj., przyczem kredyty krótkoterminowe zwiększyły się o 6,2 milj. do zł. 289,3 milj., zaś kredyty średnio— i długoterminowe o 15,0 milj. do zł. 181,1 milj.

Kredyty na cele publiczne wynosiły w końcu r. ub. 59,4 proc. ogólnej sumy kredytów gotówkowych. W r. ub. 85 proc. przyrostu kredytów prywatnych przypada na kredyty budowlane.

Wypłacalność kredytobiorców wykazała dalsze polepszenie. Bank stosował ulgi w kredycie długoterminowym wobec dłużników, polegające na rozkładaniu zaległości. Akcję egzekucyjną w stosunku do dłużników prowadził Bank z daleko posuniętą oględnością.

Czysty zysk Banku za 1935 r. wynosi zł. 2.965 tys.

Prezes Kożuchowski omówił następnie rozmiary udziału Banku w przedsiębiorstwach konsorcjalnych. W 1931 r. Rada Ministrów ustaliła listę przedsiębiorstw, których gestja została zlecona B. G. K., a mianowicie: Tow. Starachowickich Zakładów Górniczych, Stow. Mechaników Polskich z Ameryki; Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych, Przem. Chemiczny „Boruta", Zakłady Chemiczne Grodzisk.

Na terytorjum zaś w. m. Gdańska Bank posiada udział w kapitale akcyjnym British & Polish Trade Bank, a pozatem mniejsze udziały w Bank von Danzig, Gdańskim Monopolu Tytoniowym i Stoczni Gdańskiej.

Sprawozdanie za 1935 r. B.G.K. podkreśla, że sytuacja przedsiębiorstw koncernowych Banku doznała poprawy. Łączna faktura pięciu wspomnianych wyżej głównych przedsiębiorstw przemysłowych wyniosła okrągło 56,5 milj. zł.

W przedsiębiorstwach tych ilość przeciętnie zatrudnionych robotników w 1935 r. wyniosła 7.643 wobec 7.066 w 1934 r., a pracowników umysłowych — 1.237 wobec 1.013 w 1934 r. Zapłacone w 1935 r. przez omawiane przedsiębiorstwa wszelkiego rodzaju podatki państwowe i komunalne wraz ze świadczeniami socjalnemi wyniosły kwotę zł. 5.581 tys. wobec 4.810 tys. zł. z 1934 r. Dwie spółki wypłacają dywidendę, a mianowicie; Zakłady Chemiczne „Grodzisk" w wysokości 4 proc. (w 1934 r.—2 proc.) Starachowickie Zakłady Górnicze 1 proc. (w 1934 r. — 2 proc.).

W odniesieniu do wszystkich omawianych przedsiębiorstw koncernu B. G. K. należy podkreślić, że w większości wypadków stanowią one aparat produkcyjny, szczególnie ważny dla Państwa i jako takie pozostać muszą pod kontrolą kapitałów państwowych.

Suma ogólna kredytów długo i krótkoterminowych, udzielonych przez B. G. K. wspomnianym wyżej pięciu przedsiębiorstwom, wynosiła na koniec 1935 r. 38.263 tys. wobec 38.408 tys. na koniec 1935 r., a więc spadła o okrągło 145 tys. zł.

Poza omówionemi wyżej większemi przedsiębiorstwami Bank posiada jeszcze udziały w kilku spółkach o mniejszem znaczeniu, z których część znajduje się w stanie likwidacji. Wspomnieć wreszcie należy o przedsiębiorstwach w odniesieniu do których Bank działa na zlecenie Skarbu Państwa na zasadzie posiadanego przez Skarb Państwa pakietu akcyj tych przedsiębiorstw, a mianowicie: „Huty Pokój", oraz Banku Spółek Zarobkowych. Pozatem z kredytów zleconych korzystają dwa przedsiębiorstwa przemysłowe: Wspólnota Interesów i Zjednoczone Zakłady W. Scheiblera i Grohmana.

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat WSS Nr. 7

z dnia 14 maja 1936 r.

Punkt 1. Obsada zawodów:

Mistrzowskie:

Dnia 16 maja 1936 r.

Boisko Ł.K.S., godz. 16.45. UT — ŁTSG., II, p. Schmidt O.

Boisko ŁKS, godz. 16.45. UT II — ŁTSG II, p. Lange Z.

Boisko KE. Pabjanice, godz. 16.45. TUR — Sztern, p. Olejnik T.

Dnia 17 maja 1936 r.

Boisko ŁKS, godz. 16.45 ŁKS I-b — Burza, p. Pogdziński H.

Boisko WKS, godz. 9, SKS II — Widzew II, p. Kahan A.

Boisko WKS., godz. 11, SKS — Widzew, p. Stępień E.

Boisko WIMA, godz. 14.45, WIMA II — Makabi II, p. Blak E.

Boisko WIMA, godz. 16.45. WIMA — Makabi, p. Mikołajczyk J.

Boisko Sokoła Pabj., godz. 9, PTC II—WKS II, p. Hermel G.

Boisko Sokoła Pabj. godz. 11, PTC — WKS p. Hendeles H.

Boisko WKS, godz. 16.45, Hakoah — Bar-Kochba, p. Werwas M.

Boisko Widzew, godz. 16.45, Zjednoczone — Sokół (Zgierz), p. Jędraszczak J.

Boisko TUR, godz. 16.45, TUR — K.K.S., p. Jańczyk R.

Boisko Sokół Pabj., godz. 16.45. Sokół — Sokół, p. Egierski M.

Boisko miejsk. Konst., godz. 16.45 Strzelec — Morgensztern, p. Wallach A.

Boisko Sokół Zgierz, godz. 11.30 Sokół II — Makabi, p. Gelbard J.

Boisko Sokół Zgierz, godz. 16.45. Z.S.G. — Boruta, p. Trzmiel A.

Boisko Głowno, godz. 16.45, Strzelec—Przybyłowianka, p. Foland J.

Boisko K.K.S. Koluszki, godz. 17, KKS. — Lechja, p. Kowalewski R.

Boisko Concordia Piotrków, godz. 17 Concordia — Tomaszowianka, p. Segał R.

Boisko miejskie Piotrków, godz. 11, Ruch—M.K.S., p. Środa J.

Boisko miejsk. Tomasz., godz. 17 ŻTGS. — Lechja II, p. Pakin M.

Boisko Sokoła Tomasz., godz. 17. Strzelec — TUR, p. Piotrowski W.

Boisko Concordia Piotrków, godz. 11 Concordia II — Strzelec, p. Gajzler R.

(Dalszy ciąg w sobotę).

Z Wystawy Rzemieślniczej

Już tylko dwa dni dzieli Łódź od otwarcia Rzemieślniczej Wystawy-Targów. W pawilonach zbiorowych przy urządzaniu, dekorowaniu stoisk i wystawianiu eksponatów zatrudnionych jest kilkaset robotników.

Zarząd m. Łodzi zakończył już prace oświetleniowe parku 70 dużemi lampami. Na terenie wystawy zainstalowano 4 megafony, przez które nadane będą koncerty i audycje radjowe.

Uroczystego aktu otwarcia Rzemieślniczej Wystawy-Targów w Łodzi dokona w obecności wielu przedstawicieli Rządu wice-minister przemysłu i handlu p. Doleżal.

Z racji wystawy w dniu jutrzejszym, t. j. w sobotę o godzinie 18.50, Dyrektor Izby Rzemieślniczej w Łodzi p. Stanisław Dobosz wygłosi przez radjo odczyt na temat: „Rzemieślnicza Wystawa-Targi w Łodzi i jej znaczenie".

PIERWSZA WIELKA WYGRANA

Zł. 50.000 padło dziś u Kaftala. Jest to już trzecia z rzędu wielka wygrana, którą ta szczęśliwa kolektura w bieżącej loterji ma do zanotowania, a mianowicie: zł. 100.000 na Nr. 183796. zł. 50.000 na Nr. 122152 oraz zł. 50.000 na Nr. 56737. — Wszystkie te wygrane przypadły w całości łodzianom.

SPORT

Reprezentacja Łodzi na mecz z Krakowem

Na boisku Ł.K.S. odbył się w dniu wczorajszym mecz treningowy dwóch teamów, celem wyłonienia reprezentacji piłkarskiej na zawody z Krakowem o puhar redakcji „Expressu".

Niestety spotkanie nie spełniło swego zadania, gdy szereg zawodników nie stawił się do gry, a ci którzy odbyli trening, nie wysilali się zbytnio. Mecz wygrał team A, składający się w lwiej części z zawodników Ł.K.S-u w stosunku 5:1 (2:1).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Wolski (3), Lewandowski (1) i jedna samobójcza. Dla teamu B honorowy punkt uzyskał Leśmiński.

Po meczu kapitan związkowy p. Cyll ustalił drużynę na mecz z Krakowem w składzie następującym: Happe (Burza), Fliegel, Gałecki, Pegza I (wszyscy Ł.K.S.), Pilc (U.T.), Nowiszewski (Widzew), Berkman (ŁTSG), Sowiak (Ł.K.S.), Królewiecki (ŁTSG), Wolski (ŁKS), Mielczarek (Widzew). Rezerwowi: Leśmiński (Wima), Lass (ŁTSG), Frankus (U.T.), Milczarek (PTC).

Spodenkiewicz i Durkowski walczą w Warszawie

W sobotę, 16-go b. m., odbędzie się w Warszawie mecz bokserski Legja — Makabi, w którym wezmą również udział pięściarze łódzcy: Spodenkiewicz (IKP) i Bartosiak (K.P. Zjednoczone).

Program meczu został ustalony następująco: waga papierowa: Sochaczewski (Makabi)—Witkowski (Legja): waga musza: Rundstein (M.) — Baśkiewicz (Legja); waga kogucia: Krawiecki (M) — Teddy (L), waga piórkowa: Rozenblum (M) — Spodenkiewicz (IKP, Łódź), waga lekka: Lewkowicz (M) — Przemek (L): waga półśrednia: Nebel (M) — Doroba II (L): waga średnia: Wasiak (L) — Durkowski (IKP, Łódź): waga półciężka: Neuding (M) — Doroba I (L) i waga ciężka: Steineisen (M) — Kozakow (L).

Przed mistrzostwami lekkoatletycznemi juniorów

Została już zamknięta lista zgłoszeń zawodników do mistrzostw lekkoatletycznych juniorów okręgu łódzkiego. Ogółem zostało zgłoszonych ponad 60 zawodników następujących klubów: K.P. Zjednoczone, Bar Kochba, Wima, Union-Touring, Geyer, Ł.K.S., Sokół i Hakoah.

Mistrzostwa zostaną rozegrane na stadjonie Wimy przy ulicy Rokicińskiej w ciągu soboty i niedzieli, przyczem w sobotę rozpoczną się o godzinie 16-ej, zaś w niedzielę o godz. 9-ej rano. Ł.O.Z.L.A. ze względów propagandowych ustalił bardzo niskie ceny biletów, gdyż po 25 gr.

Delegaci Okręgowego Urzędu do związków sportowych

Kierownik IV-go okręgowego urzędu W.F. i P.W. ppłk. dypl. Jan Gabryś mianował z dniem 14 b. m. do łódzkich związków sportowych następujących delegatów: do łódzkiego okręgowego Związku Hokeja Lodowego i do Związku Pływackiego majora dypl. Jabłońskiego Witolda, do Związku Bokserskiego mjr. Hołubskiego Wiesława, do Związku Kolarskiego kpt. dypl. Djakowskiego Michała, do Związku Atletycznego rtm. Gałachcina Aleksandra, doZwiązku Lekkoatletycznego i do Związku Piłki Ręcznej p. Gorczykowskiego Pawła, do Związku Piłki Nożnej p. Pawłowskiego i do Związku Strzelectwa Sportowego p. Łobodę.

Zmiany w Zarządzie ŁOZLA

W zarządzie łódzkiego okręgowego Związku Lekkoatletycznego zaszły zmiany, gdyż na miejsce p. Sikorskiego funkcje II-go wiceprezesa i przewodniczącego komisji sportowe objął p. J. Passierman, zaś dokooptowani zostali p. Skrobiszewski z K.P. Zjednoczone w charakterze sekretarza i p. Chrzanowski z Wimy jako członek zarządu.

ECHA SPRAWY ZALEWSKI—FOLT.

Do naszego wczorajszego sprawozdania z rozprawy Zalewski — Folt w sądzie okręgowym wkradła się pomyłka polegająca na tem, że sąd sprawy nie umorzył wobec zrzeczenia się oskarżenia przez pełnomocnika p. Zalewskiego lecz ogłosił wyrok uniewinniający p. Folta.

SPROSTOWANIE.

W numerze z dnia 13-go maja wkradła się omyłka w zawiadomieniu o zapisach do „Uzdrowiska". Prostujemy więc tę wiadomość, że zapisy dnia 20 maja odbędą się nie dla mężczyzn, lecz dla kobiet.

Z MŁODEGO W.I.Z.O.

W sobotę, dnia 16-go b. m., o godz. 5-ej po poł. w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 86, p. dr. W. Falek wygłosi referat n. t. „Udział żydów w najnowszej poezji polskiej".

NOWY ZAKŁAD ZOOLOGICZNY.

W dniu 11 b. m. otwarty został przy ulicy Andrzeja 7 zakład zoologiczny pod osobistem kierownictwem p. O. Folkmana, znanego fachowca w tej dziedzinie. Zakład zoologiczny jest bogato zaopatrzony w kanarki harceńskie, ptaki egzotyczne, nowoczesne klatki, rybki ozdobne, rośliny akwaryjne, terarja i akwarja oraz fachowo zestawione pokarmy dla kanarków, papużek i t. p. Warto nadmienić, iż zakład poleca również rasowe psy, angory i koty sjamskie. Fachowość p. Folkmana oraz umiarkowane ceny gwarantują klijenteli solidną obsługę.

Sygnatura: Km. 37/36/XVIII.

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w m. Łodzi, rewiru 18-go **Stanisław Stopczyński** mający kancelarję w m. Łodzi, ul. 11-go Listopada Nr. 51, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 lipca 1936 r. o godz. 11-ej w Sądzie Grodzkim w Łodzi — odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu niepodz. połowy należącej do dłużnika Józefa Lipowskiego — nieruchomości: — położonej w m. Łodzi, przy ul. Lutomierskiej Nr. pol. 11, oznacz. Nr. hip. 157a, rep. hip. Nr. 350, składającej się z placu o powierzchni 7047 metrów kwadratowych, budynków mieszkalnych i gospodarczych, parkanu z desek z bramą wjazdową, ogrodu warzywnego, studni pompy nieczynnej i studni pod pokryciem z desek, szczegółowo wymienionych w opisie z dnia 30 kwietnia 1936 roku. Nieruchomość ta posiada urządzoną księgę hip. w Wydziale Hip. w Łodzi, w zastawie nie znajduje się, sprzedaży ulega niepodz. połowa Józefa Lipowskiego, która oszacowana została na sumę zł. 35.000.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 26.250.—

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 3.500.—

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w m. Łodzi, ul. Trębacka Nr. 18, sala Nr. 7.

Dnia 11 maja 1936 r.

Komornik:
(—) ST. STOPCZYŃSKI.

Sygnatura: Km. 252/35/XVIII.

OBWIESZCZENIE.
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w m. Łodzi, rewiru 18-go **Stanisław Stopczyński** mający kancelarję w m. Łodzi, ul. 11-go Listopada Nr. 51, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 lipca 1936 r. o godz. 11-ej w Sądzie Grodzkim w Łodzi — odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika(czki) Edyty Henrietty Hanselman i Irmy Lidji Gabriel nieruchomości: położonej w m. Łodzi, przy ul. Limanowskiego Nr. pol. 49, zap. do wykazu hip. Nieruchomości w Bałutach Nowych Nr. 33, ros. duże B. i 21 litera „A", rep. hip. 16112, składającej się z placu zabudowanego o powierzchni 1574 metrów kwadratowych, budynków mieszkalnych i gospodarczych, studni pompy i oparkanienia z desek, szczegółowo wymienionych w protokule opisu z dnia 6 maja 1936 r. — Nieruchomość ta posiada urządzoną księgę hip. w Wydziale Hipotecznym w Łodzi, w zastawie nie znajduje się, zostanie sprzedana w całości.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 10.000.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 7.500.—

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 1.000.—

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Łodzi, ul. Trębacka Nr. 18, sala Nr. 7.

Dnia 12 maja 1936 r.

Komornik:
(—) ST. STOPCZYŃSKI.

Zagubione dokumenty

FISZEL JAKUBOWICZ roczn. 1884, zam. w Domu Noclegowym, Sienkiewicza 22 prosi o zwrot zgubionego pełnego wypisu metryki urodzenia, wyd. przez Wydział Hipoteczny z akt Urzędu Stanu Cywilnego m. Częstochowy.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.